SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

SANDARA
Published by the Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches Located in all Principal Cities of the United States
MAIN OFFICE
840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Yards 4789

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

METAI XXVIII — PENKTADIENIS, LAPKRIČIO -NOV. 20 D., 1942 M. — No. 47

Gruožai

—Raso V. G.—

KĄ DARYTI SU VOKIETIJA? SENIAUSIAS "KVISLINGAS" DAUG GELBSTI SOVIETŲ RUSIJAI.

Garsus vokiečių rašytojas Emil Ludwig, kuris šiuo laiku gyvena Amerikoj, patarė ką daryti su Vokietija po šio karo. Jo manymu reikalinga ne tik suskaldyti Vokietiją į mažas valstybėles, bet ir įsteigti jose 25 metų kontrolę ginklų, mokyklos ir valdžios. Kitaip sakant, vokiečiuose turi būti išauginta ramesnė gentkartė, liuosa nuo militaristinės dvasios.

—:—

Sykį Vokietijos kancleris Bismarkas pareiškė, jog vokiečiai neturi civilės drąsos. Atimk iš jų uniformas, diktatoriškus valdininkus ir jie bus paprasti avinai. Taigi įvedimo demokratijos toje šalyje dar neužtektų nuraminimui vokiečių. Jiem reikalinga ilgesnė išorinė priežiura.

Nors tas kainuotų Amerikai ir Anglijai nemažai pinigų, bet visgi tokia kontrolė būtų daug pigesnė už naują karą.

—:—

Nors Baltimore, Md. miestą, kaip ir Chicagą, valdo demokratai, tačiau mūsų tautietis W. J. Laukaitis kandidatuodamas republikonų sąraše į "probate" teisėjus prakišo vos 200 balsų. Iš visų republikonų kandidatų jis geriausiai pasirodė tame mieste. Tai nors tuomi jis dabar gali pasididžiuoti.

—:—

Nors lenkų tremtiniai Sovietų Rusijoj oficiališkai yra paliuosuoti iš koncentracijos stovyklų ir priverstinų darbų, didesnė pusė jų tebėra išmėtyti po visus užkampius ir niekas jų negali rasti.

Lenkų vyriausybė buvo paskyrusi savo įgaliotinius pristatyti maisto ir drabužių savo ištremtiems, bet kaip pasirodė, šimtas tokių lenkų įgaliotinių buvo areštuoti sovietų valdžios kaipo šnipai. 84 tapo paleisti, bet 16 jų ruošiama byla.

—:—

Neseniai New Haven, Conn. įvyko ALT. Sandaros antro apskričio konferencija, kuri buvusi labai pasekminga. Waterburietė p-ni Krugelienė pasižadėjo savo kolonijoj sutverti naują sandariečių moterių kuopą.

Geras sumanymas. Jeigu moterys priimamos į kariuomenę, į amunicijos dirbtuves lygiai su vyrais, tai laikas būtų joms plačiau dalyvauti ir organizatyvėj srity.

—:—

Prancūzai, patekę į bėdą, bando pavartoti gudrią lapės politiką, kuri tačiau ne visad buvo pasekminga. Pirmutiniu pagarsėjusiu Prancūzijos "kvislingu" galima laikyti Napoleono užsienių ministerį Ch. Taleiraną (1754-1838) buvusį vienuolį. Taleiranas, pildydamas tas pareigas, slaptai konspiravo su svetimom valstybėm, gaudamas iš jų dideles sumas pinigų. ___Napoleonas, patyręs apie tai, pasišaukė jį ir sako: "Už tą viską aš galėčiau tave pakarti, bet to nedarysiu, nes noriu parodyti, jog tavęs nebijau ir nepaisau." Keisčiausiai yra tas, kad Taleiranas ir toliau pasiliko užsienio ministeriu.

—:—

Taleiranas vėliau aiškinosi, jog jis tą darąs del Prancūzijos gerovės. Napoleonui prakišus, jam būt buvę lengviau susikalbėti su priešais ir išsiderėti geresnes sąlygas. Taip ištikro ir atsitiko.

Atrodo, jog ir buvęs Prancūzijos maršalas Petain lošė tokią pat "gėmę". Jis perėjo Hitlerio pusėn tikėdamas, kad Hitleris susimils ir neapiplėš prancūzų. Bet šį kartą toji lapės politika neišdegė — naziai okupavo visą Prancuziją.

—:—

Pereitais metais Anglija ir Suvienytos Valstijos pristatė Sovietų Rusijai 3,52 orlaivius, 4,845 tankus, 30,310 įvairių "trokų", 831,000 tonų įvairių mašinų, 42,000 aviacijos gazolino, 65,000 tonų kūrianamo aliejaus ir daug kitokios medžiagos. Šiais metais, beabejo, pristatyta dar daugiau.

Taigi musiškiai komunistai bereikalo aušina burną šaukdami, kad demokratijos negelbsti Sovietų Rusijai ir kad tik pastaroji rimtai kariaujanti prieš nazius.

Padėtis Čia Greit Pakitėjo

Vakar Prešai – Šiandie Geri Draugai

Orano uostas ir tvirtovė atkakliai priešinosi mūsų kariuomenės žygiui. Prancūzai šaudė iš laivų, kanuolių ir kulkosvaidžių iki jų neapsupo ir neprivertė pasiduoti. Prancūzų kareiviai tapo nelaisviais. Bet po kelių dienų toji pat Orano kariuomenė buvo palydėta amerikiečių kariškos orchestros į kitą karo lauką prieš vokiečius.

Majoras Russell F. Akers kalbėdamas į prancūzų pulkininką pareiškė: "Varde savo vado aš užtikrinu jus, jog mes, amerikiečiai gerbiam jus už drąsumą, parodytą kovoje prieš mus. Kaipo kareiviai mes suprantam vienas kitą."

Negelbėjo ir Prašymai 100 Kongresmanų Gazolino Reikale

Washington. — Apie šimtas kongresmonų vienu balsu pareikalavo, kad gazolino suvaržymas būtų atidėtas bent trims mėnesiams iki nepaaiškės padėtis. Jie įrodinėjo, jog gazolino kortelės esančios visai nereikalingos, kadangi vidurinėse valstijose esą daugiau jo, negu galima sunaudoti.

Kai šie triukšmai pasiekė valdiškas įstaigas, tai administratorius Jeffers trumpai pastebėjo: "Suvaržymas prasidės, kaip planuota nuo gruodžio 1 dienos. Svarba yra ne taupymę gazolino, bet gumos."

Įsikarščiavę kongresmonai planuoja maršuoti į Baltąjį namą ir pasiskūsti prezidentui.

Vengrija Sumažino Duonos Porciją

Vokiečių radio praneša, jog duonos porcijos Vengrijoj bus sumažintos vienu ketvirtadaliu. Vietoje 7 uncijų vienas asmuo begaus tik 5.

Vaizdai Iš Amerikiečių Kovos Šiaurės Afrikoj

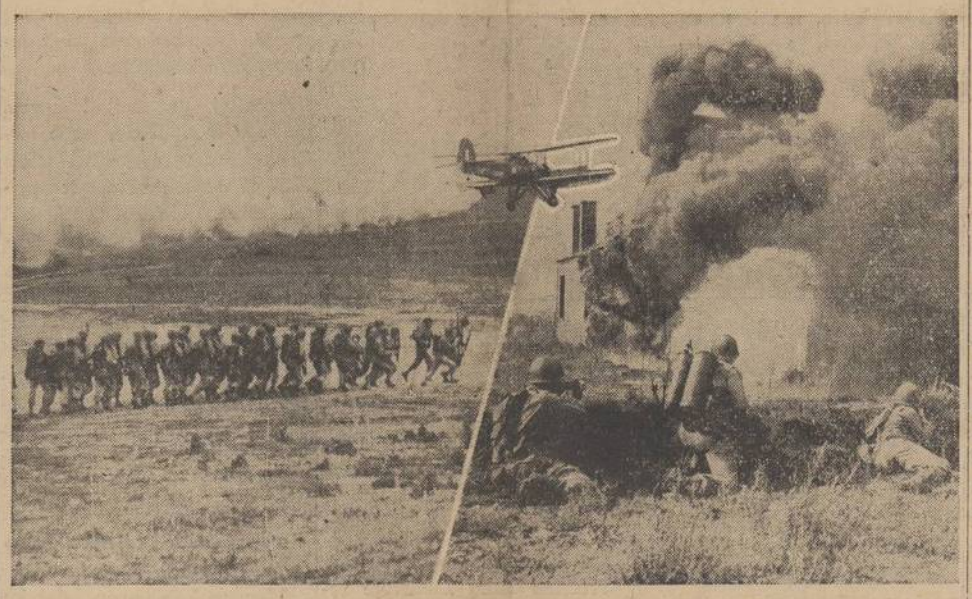

Šiame Vaizde Matome Būrius Amerikos Kariuomenės Puolančius Priešą Šiaurinėj Afrikoj. Kairėje Išlipę iš Laivų Skubinasi Užimti Pozicijas. Dešinėj — Vartojama Skysta Ugnis ir Automatiški Šautuvai.

Kaip Vokiečiai Rekvizuoja Maistą Lietuvoj

Pakliuvo Už Nepadorų Elgesį su Mergaitėm

Kankakee, Ill. — Keturi senyvi vyrai, nuo 60 iki 70 m. tapo suimti už nepadorų elgesį su dviem 14 metų mergaitėm. Jie tapo paleisti už $1,000 kaucijos. Mergaitės, kurių vardai nepaskelbti, susitikdavo su jais per ištisus metus ir išvažiuodavo į miškus, arba susitikdavo ofisuose.

Tiek Tai Paskandinta Laivų Vakarinam Atlantike

Nuo Pearl Harbor užpuolimo tapo paskandinta 529 sąjungininkų ir neitralių šalių laivai vakariniam Atlantike. Drauge su jais žuvo 3,557 asmenys, 1,969 dingo be žinios, o 16,067 tapo išgelbėta.

Vėliausios aukos priešo submarinų yra du prekybiniai laivai, vienas Amerikos, kitas Anglijos. Iš pirmojo visi jūrininkai išgelbėti; antrame devyni žuvo.

Sako Hitleris Planuoja Naują Puolimą

Londono militariai ir diplomatiniai sluoksniai mano, jog Hitleris rengia naują puolimą per Balkanų šalis, sulaikyti Arikos-Anglijos puolimus ant vokiečių Afrikoje.

Sakoma, kad Hitleris ištraukė iš Rusijos pasienio 40 divizijų kariuomenės; 16 iš jų yra motorizuotos. Vokiečiai panaudoja Bulgarijos darbininkus bu davojimui orlaivių bazių Graikijoje prie Turkijos pasienio.

Tas parodo, kad prezidento Roosevelto planas užpulti vokiečius per Afriką, davė didelį smūgį Hitlerio militariai mašinai.

Meilė apsvaigina vyrą, o vedybos padaro jį blaiviu.

Nepristatę Maisto Kvotą Siunčiami į Darbo Stovyklas

Iš Atsilikusių Atima ir Paskutinę Karvę

Laikrašti "Į Laisvę" deda tokį pranešimą: "Generalkomisariatas yra painformavęs atitinkamas įstaigas, kad ūkininkams nepildantiems prievolių, bus pritaikintos griežtos bausmės. Pirmoj eilėj bus atimami visi galvijai, kitais atvėjais bus nušalinami nuo ūkių ir atiduodami Darbo Įstaigoms (Arbeitsamt) žinion.

Ypatingais atsitikimais 'neklaužados' bus baudžiami ištrėmimu į priverčiamojo darbo stovyklas. Kad visa tai būtų žinoma, įsakyta tuojau kiekviename apskrityje 200—300 nedrausmingai vykdančių arba visai nevykdančių prievolių ūkininkų, per apskrities viršininkus įspėti raštu."

Kitam numeryje tas pats laikraštis rašo, kad iš ūkininkų, neatliekančių maisto pristatymo prievolių, būsiančios atima mos karvės. Jeigu valstčiui nustatoma mėsos pristatymo kontigentas, tai pirmiausia gyvuliai imami iš ūkininkų, kurie arba visai nepristato produktų, arba pristato silpnai.

Sunaikino Istorinę Liekaną Vilniuje

Spaudos žiniomis, Vilniuje, Ožeškienės aikštėje, nukirstas medis, kurio amžius skaičiuojamas bent 500 metų. Šis medis ypač "pagarsėjo", kai rusų carų generalgubernatorius Muravjovas-Korikas liepė ant jo šakų pakarti 12 žmonių, dalyvavusių 1863 metų sukilime prieš Rusiją.

Žmogus, kuris turi biznį mano, kad jis jį kontroliuoja. Tai netiesa. Kontrolieriais yra tie, kurie neturi to biznio.

Rašinėjo Netikrus Čekius 27 Valstijose

Chicago, Ill. — Cecil M. Pugh, 35 metų, kurio ieškojo 27 valstijos už mainymą falšyvų čekių sumoje $75,000 tapo nuteistas kalėjiman nuo 1 iki 10 m. Už savo prasižengimus jis kaltino bankas už tai, kad jos labai lengvai išmaino padirbtus čekius.

Už Dviejų Metų Gumos Turėsime Užtektinai

A. B. F. Goodrich kompanijos chemikai pareiškė, kad už dviejų metų 90% visų guminių dalykų bus padaryta šioj šaly iš sintetinio "rubber".

"Sintetinė gūma, ištikrųjų čia pasiliks", sako Dr. Robert V. Yohe, chemikų suvažiavime. Chemiškai dirbta gūma bus daug pigesnė už naturalę gūmą ir nekuriais atvėjais daug geresnė.

Japonams Liko Tik Siaura Pakrantė Naujoj Gvinejoj

Australijos ir amerikiečių kariai spaudžia juos prie siauro jūros pakrančio Naujos Gvinejos saloje tarp Gona ir Buna bazių. Priešai bandė išlaipinti čia daugiau kariuomenės, bet Amerikos orlaiviai užpuolė laivus ir paskandino vieną kriūzerį ir vieną naikintuvą. Pastebėta, jog japonams truksta maisto ir ginklų.

Pabudavoja Laivą į Dvi Dienas ir Pusę

Laivų budavotojas Henry J. Kaiser paskelbė, kad pabudavojo laivą į dvi dienas, 23 valandas ir 40 minutų laiko. Kaip tas laivas yra didelis, nesakoma. Esąs biskį mažesnis negu 10,500 tonų Liberty laivas.

Amerikos Kariuomenė Veja Nazius iš Tunizijos Srities

Bandė Grąžinti į Sostą Rumunijos Karalių – Pateko Bėdon

Federalė Valdžia Areštavo Du Rumūnų Kunigu ir Vieną Laikraštininką

Detroit, Mach. — Federaliai agentai sulaikė du Rumūnijos kunigu ir vieną redaktorių, kurie organizavo rumūnus sugrąžinimui buvusio karaliaus Karolio į Rumūnijos sostą. Tasai karaliukas dabar randasi Meksikoje su savo meiluže Magde Lupescu.

Šv. Petro ir Povilo bažnyčios kunigas Gligaherie Moraru, Dearborn, Mich., kun. Stephen Opreanu, Šv. Jurgio bažnyčios, Detroit, Mich. ir redaktorius George Zamfir. Jie visi yra uždaryti kalėjime.

Prokuroras John C. Lehr apkaltino juos keturiuose punktuose šnipinėjimo akto. Jiems gresia kalėjimas iki penkių metų.

Moraru, sakoma esąs vadas Šiaurės Amerikos laisvųjų rumūnų judėjimo. Kadangi Suvienytos Valstijos nepripažino "laisvų rumūnų" judėjimo, taigi tie agitatoriai yra apkaltinti prieš valstybiniam veikime.

Karolis esąs pasidėjęs $15,000,000 šioje šalyje. Tačiau tas turtas dabar yra "įšaldytas" Suvienytų Valstijų patvarkymu kaip ir kitų valstybių, kurios remia Hitleri.

Sakoma, kad Mararu pradėjo savo veiklą kovo mėnesyje, 1941 metais, Montreal, Canadoje, ir jo veikla tęsėsi iki spalio 25 d. š. m., kuomet Suvienytų Valstijų slaptoji policija jį sulaikė.

John S. Bugas, viršininkas slaptosios Federalės valdžios biūro, sako, jų veikla buvo sekama per du metu.

Kava Bus "Įšaldyta" Nuo Lapkričio 22 Iki 29 Dienai

John C. Weigel, kainų patvarkytojas pareiškė, kad kavos pardavimas bus sustabdytas vienai savaitei; tarp lapkričio 22 ir 29 dienų.

Tai daroma delto, kad duoti laiko pardavėjams pripildyti savo krautuves. Kavos pardavimas prasidės sekmadienyje, lapkričio 29 ir bus imama numeris 27 cukraus knygelių. Vienas asmuo galės gauti vieną svarą kavos į mėnesį.

Toliau Weigel pareiškė, jog tėvai bus baudžiami jeigu jie pirks kavą del vaikų, kurie yra jaunesni keturiolikos metų amžiaus.

Visi turės pasisakyti kiek turi kavos prisipirkę, nes pagal kavos turėjimą, bus atskaitoma kavos porcijos pirkimas. Reiškia, jeigu turėsi du svaru kavos, tai negausi jos per du mėnesiu ir tt.

Suv. Valstijos Kariauja Dviejuose Frontuose

Smūgis Japonams Salomonų Salose.

Pastaromis dienomis susilaukėm ypatingai gerų žinių. Amerikiečių kariuomenė, įžengusi į Tunizijos provinciją, šiaurinėj Afrikoj, sutiko mazių dalis ir jas supliekė. Gelbstint anglams trečdalis vokiečių tankų likosi sudaužyta, o kiti pasitraukė arčiau Vidužemio jūros pakrančių. Atrodo, jog greitai nebeliks ten nei vieno liuoso priešų kareivio.

Kitos amerikiečių dalys šiaurinėj Afrikoj lekia tiesiai į rytus pasitikti bėgantį maršalą Rommelį ir paimti svarbų italų miestą Tripolį, paskutinę ašies bazę šiame kontinente. Atrodo, jog ir šis žygis bus pasekmingas.

Didžiausias Laimėjimas Jūroje

Tuom tarpu atėjusios iš Washingtono papildomos žinios rodo, jog japonų nuostoliai susirėmime prie Salomono salų siekia išviso 28 laivų, kurių tarpe yra didžiųjų karo šarvuočių. Japonai patys prisipažįsta pralaimėję ir aiškinasi tuomi, būk visas Amerikos laivynas dalyvavęs mūšyje.

Suvienytos Valstijos dabar kariauna dviejuose frontuose. Vienoje pusėje prieš nazius, kitoje prieš japonus. Ir pradžia yra labai gera.

Griežta Kontrolė Visom Pramonės Įstaigom Lietuvoje

Dar Vis Nepripažinta Privatinė Nuosavybė

"Deutsche Zeitung im Ostland" praneša, kad "Ostlando" pramonės ir prekybos imonės sujungiamos į šešias "ūkio sąjungas" pagal jų gamybos bei prekybos rūšį. Jau sudarytos trys sąjungos, kurios apima 1) pluošto (tekstilės, drabužių, popierio ir celiulozės) įmones. 2) medžio ir 3) statybos įmones. Panašios sąjungos numatytos metalo, odos, stiklo, keramikos ir kt. imonėms. Minėtos sąjungos reguliuosiančios gamybą ir prekybą.

Laikraštis dar vienu sakiniu prasitaria, kad sąjungos "ruošiančios privatizaciją", tačiau nieko aiškiau nepasisako, kokiu būdu ta "privatizacija" numatoma vykdyti.

Teismas Prisakė Duoti Pakankamai Šilumos

Teisėjas John P. Barnes prisakė poniai Nan Gallagher, Savanna, Ill. duoti pakankamai šilumos nuomininkams. Ji buvo atsisakiusi šildyti butus iš priežasties žemų rendų.

SANDARA

LITHUANIAN — THE LEAGUE — NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA

Editorial Office:
840 West 33rd St., Chicago Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year $2.00
In Canada and All Foreign Countries per year $3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros,
840 West 33rd St., Chicago, Illinois

UŽSAKYMO KAINA:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

Europa Po Karo Turinti Apsieiti Be Vokietijos

Prieš kiek laiko išėjo Theodore N. Kaufmano knyga užvardinta "Germany Must Perish" — Vokietija Turi Pranykti". Knygos autorius bando įrodyti, jog jeigu vokiečiai naikina ir pavergia kitus, tai tokiu pat pinigu reikia atsimokėti ir jiems. Jis siūlo Berlyną, Karaliaučių atiduoti Lenkijai; Hamburgą pavesti Holandijai; Eifurtą ir Miuncheną — Prancūzijai, Drezdeną ir Vieną — čechams. O kas gi teks Sovietams? Na gi Baltijos kraštai, rytinė Lenkija ir dalis Balkanų.

Taip siūloma apsidirbti su Vokietijos žemėmis. Bet ką daryti su žmonėmis — vokiečiais? Th. N. Kaufmanas turi atsakymą ir čia. Jo nuomone vokiečius bus galima išnaikinti sterilizuojant juos. Esą 20,000 gydytojų atlikdami po 25 operacijas kas dieną užbaigs reikalus su visa vokiečių tauta į vieną mėnesį.

Nėra reikalo čia aiškinti, jog šis Kaufmano knygoj išdėstytas planas niekad nebus priimtas, nors "New York Times" ir pažymi, kad tai atsteigtų nuolatinę taiką tarpe kultūringų tautų.

Kaip Amerikiečiai Apgavo Savo Priešus

Amerikiečių žygis į šiaurinę Afriką buvo laikomas slaptybėj. Keletą mėnesių planai buvo stropiai saugojami specialiuose voltuose, Washingtone. Tik pačios viršūnės težinojo kur ištikro prasidės antrasis frontas. Kad daugiau apsisaugoti, amerikiečių karo vadovybė Anglijoj įsakė išdalinti kareiviams šiltus drabužius. Tuojau pradėta šnabždėti, jog puolimas bus atliktas Norvegijoje.

Naziai tam patikėjo. Jie tuojau pasiuntė desėtkus tūkstančių darbininkų į Norvegijos pakrančius statyti fortus ir apsigynimo linijas. Jie sutraukė ir laikė ten didesnę dalį savo laivyno. Bet amerikiečių žygis buvo padarytas visai priešingoj pusėj ir tas užklupo vokiečius visai neprisirengusius.

Apie Lietuvių Informacijos Biurą

Mes turime daug visokių įstaigų, su skambančiais vardais, bet neturime to, kas šiandie mums daugiausiai reikalinga. Būtent — informacijos biuro, kurio tikslas būtų skleisti žinias apie Lietuvą ir jos reikalus. Tiesa, dą dalinai atlieka Lietuvos atstovybė ir konsulatai, bet jų sritis yra vienokia, o Amerikos lietuvių būtų kitokia, daug platesnė ir įvairesnė.

Didžiosios šalys — Anglija, Amerika bei jų žmonės turėtų daugiau pažinti Lietuvą, jos gyventojus, kultūrą, meną, o ypatingai laisvės troškimus. Mums nėra reikalo naudoti visas propogandos gudrybes, mums užtenka pasakyti tiesą, gryną tiesą ir daugiau nieko.

Nelaimei, mes net ir tam nesam pasirengę. Visokie paskalai plinta apie Lietuvą; jos žmonių valia atvirai falsifikuojama, o klaidingos žinios barstomos rėškučiomis. Tuom tarpu mes pasitenkinam savitarpiniais pasikalbėjimais. Tokia padėtim negalim nei pasidžiaugti, nei pasididžiuoti.

Mūsų centruose girdi nusiskūdimų: "Ką gi gali padaryti, kuomet nėra užtektinai paramos? Informacijos biuro pupomis nemaitinsi; reikalinga lėšų..." Tiesa, kad reikalinga lėšų, bet jų gali atsirasti, jei tik paprašytumem visuomenės ne vardan vienos kokios grupės, bet vardan visų bendrai susijungusių.

Mažai Besigirdi Apie Suomiją

Suomijos fronte mūšiai, aprimo. Nei viena, nei kita pusė neprimena, kad kas nors ten įvyktų. Suomiai pasiekę savo seną liniją, liovėsi atakavę rusus; pastarieji gi per daug užimti prie Stalingrado ir Kaukaze, kad koncentruotis prieš suomius.

Jei taip ištikro yra, tai Leningradas dabar apsaugotas iš šiaurės ir didžioji Molotovo bei jo patarėjų baimė, kad suomiai, būdami arti Leningrado, gali užpulti jį — neišsipildo. Toks didelis miestas mažai tautai nereikalingas, nes ji ten paskęstų. Iš kitos pusės suomiai, kaip ir visos mažos tautos, neserga egresingumu.

Bet kodėl gi Suomija nebando susitakinti, kaip tą patarė mūsų valstijos sekretorius Cordell Hull? Tur būt del to, kad tenai dar yra vokiečių kariuomenės, kuri daboja pačius suomius. Svedų laikraštis neseniai parašė, jog suomiai begalo nepatenkinti nazių kariškių elgesiu jų krašte. Girdi, į frontą jie neina, bet sėdi patogiose vietose ir latrauja.

Įsteigimas Baltijos Kraštų Biuro New Yorke

Jau buvo pranešta spaudoje, jog šiomis dienomis suorganizuotas Lietuvos, Latvijos ir Estijos vieningumo biuras. Pirmininku išrinktas pulk. K. Grinius, sekretoriu — buvęs estų užsienių reikalų ministeris p. Pusta. To biūro buveinė laikinai pasiliks estų generaliniam konsulate New Yorke.

Palaikymas artimų ryšių tarpe tų tautų yra neatbūtinas reikalas. Pasaulio akyse jos sudaro vienatą: Baltic States. Jų likimas buvo, yra ir pasiliks vienokiu. Todėl ir dabar, atkovojimui savo nepriklausomybės lietuviai, latviai ir estai turi jungtį savo spėkas ir gelbėti vieni kitiem.

Ateityje jiems teks nugalėti begalo daug kliūčių. Didesni kaimynai visada bandys pasisavinti tas gražias, derlingas šalis, kuriose yra maisto, pramonės ir darbščių žmonių. Bet už tai Baltijos šalys turi savo draugų ir užtarėjų Amerikoje bei Anglijoje. Taigi balansas yra maž daug lygus. Kurion pusėn jis nukryps, dabar priklauso nuo pačių lietuvių, latvių ir estų.

APŽVALGA

PATYS SAU PRIEŠTARAUJA

Prieš porą savaičių Brooklyno "Naujoji Gadynė" parašė būk prezidentas A. Smetona esąs artimas bičiulis žinomam nazių pataikautojui Lietuvoje, gen. Kubiliūnui. Bet paskutinėj savo laidoj ji jau patvirtino, jog prez. Smetona "įkišo Kubiliūną į kalėjimą". Taigi koki čia galėjo būti draugystė, jei vienas kitą meta į kalėjimą?

Dabartiniai pataikautojai naziams Lietuvoje yra taip vadinami voldemarininkai, kurie prez. Smetonos rėmėjus skaitė didžiausiais savo priešais. Klaipėdos krašte voldemarininkai dar prieš dabartinį karą slaptai bendradarbiavo su naziais ir siuntinėjo į Suvalkų kraštą atsišaukimus prieš Smetonos valdžią.

Taigi, "Naujosios Gadynės" nuolatinis šūkavimas, būk prez. A. Smetona "yra pro-vokiškas" neturi pagrindo. Lietuva pirmutinė paėmė nagan nazistų grupes ir 80 nazių agitatorių Klaipėdos krašte buvo patraukus teisman, o kaikuriems išnešė net mirties nuosprendį. Hitleris tuomet taip įnirto, jog uždarė sieną bilę kokiai prekybai.

Tai yra istoriniai faktai, kurių niekas negali užginčyti. "Naujoji Gadynė" tyčia viską apverčia aukštyn kojom, kad diskredituoti nepatinkamus jai asmenis.

KAIP IŠTIKRO BUVO 1917 METAIS?

Tasai pats laikraštis, lapkričio 17 d. laidoje, rašo:

"Pats Smetona yra provokiškas žmogus. Tą jis įrodė kartkartėmis. Tarp kitko dar 1917 metais, kada susikūrė Vilniuje taryba, vokiečiai patikėjo Smetonai atstovauti "Lietuvos linkima į vakarus" ir keturių konvencijų užkrovimą Lietuvai."

Toks tvirtinimas yra irgi ne kas kitas, o tik sapnologija. 1917 metais tarybos politinius reikalus tvarkė lygiomis teisėmis A. Smetona, socialistų atstovas inž. S. Kairys ir katalikų atst. Dr. J. Šaulys. 1917 metų, gruodžio 1 d. tie trys asmenys suformulavo rezoliuciją, kad Lietuva turi būti nepriklausoma ir jos ryšiai su kitomis valstybėmis nutraukiami.

Tai buvo padaryta pirmiau, negu taryba viešai paskelbė savo vardu tą rezoliuciją Vasario 16 d., 1918 metais. A. Smetona, S. Kairys, J. Šaulys turėjo tokių smarkių susidūrimų su oku pantais del Leituvos, kad ne syki juos grasinta internuoti ir uždaryti kalėjime.

Mes neginam buvusio nuo perversmo laikų Lietuvoje režimo, mes neginam buvusios vidujinės tvarkos, bet tik norime pabrėžti, jog užsienio politikoje nei Smetona, nei Grinius, nei Stulginskas niekad nebuvo pro-vokiški, nes Klaipėdos reikalai pastatė Lietuvą nuolatiniam konflikte su Vokietija, prieš Hitlerio atėjimą ir vėliau.

Priešingai, Lietuva daugiau svyro į Sovietų Rusiją, tikėdama, kad toji parems Lietuvą ginčiuose su lenkais ir Vokietija. Gaila, kad "Naujosios Gadynės" rašte mokinti vyrai daugiau prikalba, negu jų išmintis leidžia.

Vilniuje Užmušė Du Policininkus

Londonas. — Nazių leidžiamas "Vilnaer Zeitung" iš lapkričio 2 dienos pranešė, jog Vilniuje tapo užmušti du policininkai — Kijauskas ir Kučinskas. Jie žuvę kovoje su "žvėriškais teroristais". Minėtas laikraštis nepažymi kokios rūšies buvo tie "teroristai".

Teisėjas J. T. Zuris Bus Įvesdintas Gruodžio 7tą

Dalyvaus Daug Lietuviškos Visuomenės Atstovų

Teisėjo Jono T. Zurio inauguracija bus gruodžio 7-tą dieną, kaip 10 val. ryte, City Hall, Room 1118. Tai jau antroji. Pirmoji inauguracija buvo 6 metai atgal ir gana buvo iškilminga. Bet antroji bus dar iškilmingesnė.

Inauguracijoje dalyvaus daug Chicagos lietuvių profesionalų, laikraštininkų, biznierių, rėmėjų ir artimų draugų. Taipgi dalyvaus ir miesto valdžios atstovų.

Teisėjas Jonas Zuris atidengė Chicagos miesto istorijos lapą, nes tai yra pirmas lietuvis, kuris buvo išrinktas ir antru kartu. Tas lietuviams yra garbė ir geresnė ateitis politikoj kitiems jo pėdomis sekti. Teisėjas pareiškė, jog kai bus daugiau lietuvių politikoj ,tai ir jis jausis geriau ir vieningai darbuosis lietuvių labui.

— J. A. Vilkišius.

Apie Ivairius Dalykus

Kur Moterys Laikomos Ypatingoj Pagarboj

Mėnesinis "The National Geographic Magazine" rašo, jog Albanijoj yra tikras moterių kultas. Moteriškė gali keliauti bile kur ir niekas jos neužkabins. Jei kas viešai įžeis moterį, arba anos draugijoj esantį vyriškį, tas skaitomas labai žemos rūšies žmogumi.

Panašioj pagarboj laikomos moterys ir Kaukaze, tarpe čerkesų. Joks vyras neturi teisės suduoti moteriškei net ir apginant save. Neleidžiama taip pat ir ginčytis su ja, išskyrus savo žmoną. Čerkesų merginos ir moterys gali keliauti dieną nakti po visokius užkampius, be jokios apsaugos ar palydovų.

Bet šiaip jau moterys ten neturi lygių teisių su vyrais. Dažnai jos yra tiesiog nuperkamos, arba pavagiamos vedybų tikslais.

Žmogus Nepažįsta Savo Balso

Vienas keisčiausių dalykų, tai kad žmogus negali pažinti savo balso. Buvo padaryti tokie bandymai. Keliolikos asmenų balsai tapo užrekorduoti ant gramafono plokštelių. Paskiau visos tos plokštelės buvo grojamos. Vienam studentui liepta atspėti balsus. Jis atspėjo daugelio kitų balsus, bet tik ne savo.

Sergantiems Reumatizmu

Reumatizmų yra visokių ir todėl gydymo priemonės nėra vienodos. Bendrai imant sergantis turi vartoti kuodaugiausiai pieno ir vaisių. Paskiau jis turi vengti drėgno kambario. Saulės maudynės, tyras oras ir šilti drabužiai gelbsti reumatizmo prašalinimui.

Miręs Valkata Milionierius Paskyrė $250 Baliui Po Jo Laidotuvių

Chicago, Ill. — Šiomis dienomis mirė Dr. Ben Reitman, įsteigėjas valkatų kolegijos ir buvusis draugas pagarsėjusios Emma Goldman. Jisai paskyrė $500 laidotuvėms ir $250 smagiam laikui po jo laidotuvių. Po laidotuvių, jo buvusi draugai valkatos ir bedarbiai buvo vaišinami gėrimu ir kitais palinksminimais.

Du Policmanai Prisipažino Kaltais Kyšių Emime

Chicago, Ill. — Du Policistai, Walter Wagner ir Ed. Walsh, prisipažino kaltais už apgavingą ėmimą pinigų iš saliūninkų.

Policmonai pasisakė, kad po savo darbo valandų, jie siųsdavo jaunuolius pirkti gėrimų saliūnuose. Kada jaunuolis nusipirkdavo, tada saliunininką areštuodavo ir reikalaudavo kyšių. Tokiu būdu minėti policistai yra išvilioję iš saliūninkų virš $150.00.

BE 100% WITH YOUR
10%
BUY WAR BONDS

Nepaprastas Parengimas; Linksma, Smagi Operetė

Smagi ir Linksma Bus Toji Operetė "Meilė be Proto"

DALYVAUJA ŽYMŪS DAINININKAI IR ARTISTAI

Vaidinimas Įvyksta Sekmadieny, Gruodžio 6 Dieną, Dariaus-Girėno Svetainėje

Jūsų reporteriui teko aplankyti pereitam trečiadieny ruošiamos operetės "Meilė be Proto" repeticiją. Be perdėjimo galiu užtikrinti jus, kad tai bus gyvas, įdomus ir juokingas veikalas, kokio jau seniai nematėm Chicagos lietuvių scenoje.

Svarbesnėse rolėse dalyvauja visiems gerai žinomi dainininkai ir artistai: p-lė Christina Mileriutė, Kazys Pažerskis, Jonas Romanas, Juozas Uktveris, p-ni Borchertienė ir kiti. Geresnio sąstato ir norėdamas galėtum rasti. Muzikalę d[illegible] prižiūri p-ni S. Cherienė, o kas režiseruoja, na patirsite vėliau.

Užsibaigus operetei bus koncertinė dalis, kurią išpildys merginų choras, solistai, šokėjai ir pan. Taigi visi ruoškitės į nepaprastą vakarą, sekmadienyje, gruodžio 6 dieną, Dariaus-Girėno svetainėj. Jį rengia San daros moterių kuopa. — **Alfa.**

Audimo Vingiai

Man staklelės—puikaus medžio,
Skubiai laksto šaudyklaitės,
Siūlai metmenis dabina —
Atauduose aukso raidės.

Audžiau vakar, audžiau šiendie —
Raštų raštai — gyvos gėlės.
Anksti kėlus, vėlai gulus
Vikriai sukas velenėlis.

Kai saulutė tyliai juokias
Man pro langą spinduliais,
Aš įaudžiu saulės šviesą
Įvairiais šilkagijais.

Kai darželio rožės baltos
Kreipia galvas į mane,
Įpinu aš jųjų žiedus
Vingių vingiais audime.

Kai rasoto sodo liepos
Dvelkia ryto skaidrumu,
Puošiu audinį užbaigtą
Ašarotu sidabru.

— **P. Orintaitė.**

Sov. Rusija Stengiasi Nugalėti Žiemos Trukumus

Apie 30,000,000 Tremtinių Reikalauja Priežiuros

Daugiau šimto milionų Rusijos gyventojų susidūrė su žiemos šalčiais, kuomet pradėjo kristi pirmas sniegas ant tos šalies karo frontų. Rusija šiam kare neteko daugiau negu pusės anglies kasyklų, 23% dirbamos žemės. Nežiurint į tai, pirmiausia turi būti aprūpinta kariuomenė frontuose. Nuo Lenin grado iki Vladivostoko, moterys, seni ir mokyklų vaikai pristatyti prie durpių kasimo ir vežimo medžių.

Sibire ūkiams pavesta 2,100,000 akerų žemės daugiau, negu praeitais metais. Kazakstane javų auginimui padauginta žemės plotas 500,00 akeriais, kuriuose bus auginamas maistas.

Sibire ir Pacifiko pajūryje įsteigta milžiniškos gyvulių skerdyklos ir žuvų gaudymo punktai. Jie duoda milionus tonų maisto kariuomenei ir civiliams žmonėms.

Audimo ir kitos dirbtuvės dabar kūrianamos durpėmis. Todėl tūkstančiai darbininkų suvaryta kasti durpes, kad dirbtuvių ratai galėtų sukti.

Sibiro ir Uralų angliakasiai dirba po dvylika valandų į dieną, kad prikasti anglies geležinkeliams ir plieno dirbtuvėms.

Į šiaurę nuo Maskvos, 80,000 ofiso darbininkų kerta miškus ir veža medžius į Maskvą šildymui namų.

Rusijoje yra virš 30,000,00 pabėgėlių iš karo lauko, kurie suvaryti į tam tikrus skyrius. Jų gyvenimas yra sunkus ir net apverktinas.

North Dakotoj šalčiai kartais siekia 70 laipsnių.

GRAND OPENING
IR
THANKSGIVING PARTY
STOCK YARD GRILL
4153 So. Halsed Street
ŠEŠTADIENY ir SEKMADIENY
Lapkričio-November 21 ir 22 Dienomis
Bus Teikiami Skanūs Valgiai "Suvenyrai". Visus Širdingai Užprašo Atsilankyti ir Smagiai Laiką Praleisti.
Savininkai — John ir Anelė Keledinskai (Kelly)

ATYDA! TAVERNŲ SAVININKAI
Kuomet jums reikalinga geros Degtinės ar Vyno — Pašaukite
Phone LAFayette 3632-33
SOUTH SIDE WHOLESALE LIQUOR CO.
John F. Skorpik, Sav.
1945 W. 47th St. Chicago, Ill.
AGENTAI:
Louis Mingėla, John Polek ir Benny Ratek

Lietuviai Amerikoj

Nauja Dariaus 317 Post Valdyba So. Bostone.

Dariaus 317 Postas surengė naujiems savo viršininkams įvesdinimo parengimą, lapkričio 6 dieną, Foresters salėje, South Boston, Mass.

Bostono Legionieriai daug kuo prisideda prie lietuviško darbo, taigi į jų įvesdinimo ceremonijas susirinko net keleta šimtų žmonių. Mes Bostono lietuviai džiaugiamės turint Legiono Postą savo apielinkėj, nes jie visuomet didesniuose lietuviškuose parengimuose pasirodydavo uniformuoti ir padarydavo patį parengimą daug įspūdingesniu. Taipgi ir šiais metais, tikimąsi, kad naujoji valdyba kooperuos su lietuviais ir kartu kovos už Amerikos ir Lietuvos laisvę.

Ateinančiams metams viršininkai yra išrinkti sekanti: Komandierius — adv. J. Ciunys; antruoju Kom. J. Smiglas; trečiu — J. Sedlevičius; adjutantu, J. Romanas; Naturalization Officer — J. Lekys; Posto adv. F. Bagočius; kasierius J. Gedvilas; Posto daktaras — Dr. Seymour; vargdienių prižiūrėtojas J. Šinkus; gi Chaplain of the post L. Svagždis; kapų prižiurėtojas J. Valangevičius; istorijos J. Petrauskas; direktoriai: A. Yuga, Stankus, Vilkas ir dar pora kitų, kurių vardų nebeatmenu.

Tokiu būdu ALT. Sandaros 7-tos kp. vardu sveikinu naujus viršininkus ir linkiu daug, daug pasidarbuoti Amerikos ir Lietuvos gerovei.

— J. Arlauskas.

Juozas Kripaitis Siunčia Konferencijai Gerus Linkėjimus

"Sandaroje" lapkričio 6 dienos laidoje skaičiau, kad tamstos Chicagoje turėsite veikėjų konferenciją. Nežinau kokie veikėjai ten dalyvaus, bet galima tikėtis, kad svarstysite reikalą pagyvinti bendrą lietuvių veikimą, kad geriau susiorganizuoti šios šalies ir Lietuvos nepriklausomybės reikalus ginti.

Tikiu, kad ši konferencija ne bus paskutinė ir kad turėsite jų daug, nes tik pasitarimuose ir pasikalbėjimuose galėsite surasti bendrą kelią į vienybę ir prašalinti nesusipratimus.

Su pagarba,

Juozas Kripaitis,
Ann Arbor, Mich.

PHILADELPHIA, PA

Pakvietimas Vietinių ir Apielinkės Viengenčių

Broliai ir Sesės! Kaip jums, beabejonės, žinoma, sekmadienį, lapkričio 29 dieną, Lietuvių Muzikalėje svetainėje, prie Allegheny Ave. ir Tilton gatvės, kalbės Lietuvos prez. Antanas Smetona. Turinys jo kalbos bus ne tik kad supažindinus mumis su Lietuvos reikalais, bet taipgi ir su svarbiais reikalais šios šalies — Amerikos, mūsų antrosios tėvynės.

Todėl, mes, ruošėjai tų prakalbų meldžiame jus visus atsilankyti į jas laiku (2-rą val. po pietų), kad išklausius kalbos Lietuvos prezidento ir kitų įžymių asmenų.

— Ruošos Komitetas.

Keletas Pastabų Apie "Naujienų" Koncertą

Permažai Buvo Lietuviškų Dainų

Lapkričio 15 dieną įvyko Naujienų rudeninis koncertas ir nors jis buvo labai reklamuojamas, bet publikos prisirinko neperdaugiausia, palyginus su praeitais koncertais. Aš, kaipo senas meno ir dailės rėmėjas, irgi atsilankiau, tikėdamas ir šį sykį išgirst skambančias lietuviškas dainas ir duot savo ištroškusiai širdžiai tą malonumą ir džiaugsmą, kuriuos visados gaudavau lietuvių parengimuose, koncertuose.

Šį sykį mano siela nebuvo pilnai patenkinta ne todėl, kad artistai arba grupės artistų atliko savo roles prastai, bet todėl, kad tame koncerte ne labai daug buvo lietuviškumo; permažai lietuviškų liaudies dainų, permažai lietuviškos dvasios. Kilo klausimas del ko tas koncertas buvo rengiamas? Jei gu del lietuvių, tai reikia ir lietuviškų artistų-artisčių, o ne svetimtaučių. Koncertinė lietuviška publika beveik ta pati visuose koncertuose ir ji nori matyt lietuviškus artistus ir klausytis lietuviškų dainų, monologų arba juokų-šposų.

Kada mes, publika, norime matyt arba klausytis kitataučių, tai mes žinome kur nuvažiuot ir į kokį "burleską" nueit, bet pakol mes remiame ir lankome lietuviškus parengimus, koncertus, tai mes ir reikalaujame lietuviškų artistų-čių ir lietuviškų dainų.

Prie progos prašysiu gerbiamų artistų-artisčių, kad ateityje duotų del mūs daugiau lietuviškų dainų.

Materiališkai koncertas, atrodo, pasisekė, nes gurkšnuotojų prie "baro" buvo pusėtinai daug. — Par.

Pašelpos Stotys Ch-goje Keistokai "Gelbėja" Seniem Žmonėms

Siuntinėja į Darbą Ten, Kur Darbo Nėra

Chicagoje yra taip vadinama "Relief Administration", kurios tikslas šelpti reikalingus pagelbos arba suješkoti jiems darbą. Už tokį patarnavimą mes visi mokame taksus. Bet kaip gi teikiama toji pagelba?

Štai ką patyriau tose darbo teikimo stotyse. Lietuvė moteris, apie 60 metų amžiaus, buvo pasiųsta dirbti į "foundrę", kitaip sakant lieti geležį, stumdyti trokus ir pan. Kuomet ji ten atvyko, tai bosas paklausė jos:

— Ko tu ješkai?

— Mane atsiuntė pašalpos stotis dirbti čia.

Mums reikalinga stiprių vyrų prie geležies darbų, o ne senų moterių. Grįžk ir pasakyk tiem žmonėm, kad jie neturi smegenų, — atsakė bosas.

Tokių atsitikimų yra daug. Senukai siuntinėjami į darbą ten, kur jų visai nepageidauja. O kai sugrįžta, tai jiems grasina atėmimu pašalpos už nenorėjimą dirbti. — Žvalgas.

Tresco, Cal. šiomis dienomis pasimirė John Martin, sulaukęs 111 metų. Jis gimė Škotijoj ir į šią šalį atvyko 29 metų amžiaus.

ATVIRKŠČIAI ŽIURINT...

Komisija iš trijų geriausiai atlieka darbą, kuomet vienas jos narys suserga, o kitas apleidžia miestą.

Kairieji elementai nenori pripažinti, jog A. Smetona yra Lietuvos prezidentu.

Jeigu taip, tai nuo 1926 metų Lietuvoj nebuvo nei prezidento, nei valdžios, nei valstybės. O kai 1940 metais įsiveržė Sovietų Rusija, tai ji, kaip Kolumbus surado Lietuvoje tik baltus indionus.

Taip bent išeina pagal socialistų galvojimo.

Pastaruoju laiku pagarsėjo radio dainelė "Praise the Lord and pass the ammunition" — Garbink Viešpatį ir siųsk amuniciją.

Kaikurie aukštieji katalikų dvasiškiai surado toje dainoje Dievo "bliuznijimą", kuris galįs pakenkti tautai.

Nesuprantama kodėl. Nejaugi amuniciją gamina tik tie, kurie nešlovina Dievo?

Vienas lenkų laikraštis rašo: Lietuvių charakterio žinovai tvirtina, jog nesusipratimus su lietuviais būt lengva išrišti paduodant jiems pagarsėjusius lietuviškus šaltus barščius.

Kodėl ne? Bet kad ir lenkai nebutų alkani politiniai mes pasiūlytum jiems sumažinti savo apetitus.

Bevartydamas senesnes knygas užtikau vieno proletariško poeto eiles, kurios prasideda sekančiai:

Mūsų vėliava raudona,
Iškilmingai plėvėsuoja;
Baido ji buržujų, poną,
Darbo žmogų — išliuosuoja.

Greitai laisva bus žmonija,
Baigsis dienos kapitalo;
Sena sistema trūnija,
Laukdama nelemto galo.

Bet kaip pasirodė šiame kare, darbo žmones išliuosuos ne raudona vėliava, bet Amerikos tankai, orlaiviai, na ir kapitalas.

Didžiausios mūsų organizacijos — tautiškas ir katalikiškas susivienijimas tikisi pagerinti lėšų fondus, apkarpydami savo laikraščius "Tėvynę" ir "Garsą".

Tas primena mums vieną gudrų siuvėją, kuris norėdamas sulopyti vieną rankovę, iškirpo medžiagą iš antrosios...

Stalinas sako, jog jis kariaująs tik su Hitleriu, bet ne su vokiečių tauta. Tačiau jei Hitleris mirtų, tai su kuom tuomet tektų kariauti?

Atrodo, jog su gaunamu kortelėmis gazolinu galėsime tik nuvažiuoti į gazolino stotį ir grįžti namo.

Lenkai ne sykį pareiškė, jog jie labai myli lietuvius. Aišku, kitaip jie nereikalautų ir Lietuvos širdies — Vilniaus.

Mokslininkai iki šiam laikui neišrišo klausimo kas yra meilė. Visa bėda, kad jie pradeda svarstyti apie tai ne jauni būdami, bet apsenę.

Chicagoje, prie 35-tos gatvės ir Union Ave. jau baigiama griauti lietuvišką nepriklausomų katalikų bažnyčią. Matyt, ką Dievas geriau myli, tą greičiau prie savęs pašaukia.

— Patrimpas.

Japanese Loot

Edward C. Widdis, a syndicate pool photographer, is himself photographed with some captured Jap material at an Allied base in New Guinea. In nearly every Jap kit was a Jap flag.

Šiandie ir Rytoj "Grand Opening" J. Kaledinsko Užeigos

Šiandie ir rytoj, lapkričio 21 ir 22 dd. įvyksta "Grand Opening ir Thanksgiving Party" naujai įrengtoj Jono ir Anelės Kaledinskų svečių užeigos, kuria užvardino "Stock Yards Grill", adresu 4153 S. Halsted St.

Jonas Kaledinskas (Kelly) yra plačiai žinomas chicagietis, kuris tulą laiką darbavosi su Peoples Furniture Company krautuve ir vėliau buvo vedėjas Progress Furniture Company; taipgi yra tų įstaigų direktorius ir dalininkas. O paskiau buvo vienas iš uolių darbuotojų bei menadžeris Dariaus-Girėno Legionierių Memorial namo.

Turėdamas ganėtinai energijos ir didį skaičių savo gerų draugų, sumanė įsikūrti savo privatį biznį, kame įsigijo namą ir gražiai bei patogiai viską įrenges atidarė biznį. P-nai Kaledinskai jaučiasi gerai turėdami garbės užprašyti savo esančius ir būsinčius draugus į šią puotą, kur visi bus gerai pavaišinti.

Smagu matyti lietuvius steigiant savus biznius, o dar smagiau yra kaipo geriem draugam palinkėti "good luck" Mr. ir Mrs. J. Kelly jūsų naujam biznyje. — J. A. K.

Gyviausias gatvių kampas yra Los Angeles, prie Seventh Street ir Broadway, paskiau seka Times Square ir 42 gatvė, New Yorke.

Obalsis "savas pas savą" jau pusiau įgyvendintas. Kolektuoti einam pas savus, o bizni daro me pas svetimus.

Šventas Ąžuolas Netoli Vilniaus Ištovėjo Iki 1760 Metų

Keletą Sykių Bandė Jį Nukirsti, Bet Nedrįso

Vilniaus miesto archyve yra užsilikęs Naugarduko vyskupijos valdytojo kun. Kuncevičiaus pasakojimas apie lietuvių gerbiamą šventą ąžuolą, kuris ištovėjo Panerių kalnuose, netoli Vilniaus, iki vidurio 18-tojo šimtmečio. To dvasiškio aprašymas skamba sekančiai:

"Tai buvo Vilniuje, vyskupo Pociejaus laikais. Vyskupui kunigaikščiui buvo pranešta, jog Panerio girioje žmonės slaptai susirenka kažkokių pagoniškų apeigų atlikinėti, ir jog ten tebestovi šventas ąžuolas, labai storas, prieš kurį žmonės klūpoja ir aukas degina. Jau vyskūpo pirmtakūnas buvo apie tai painformuotas ir buvo paliepęs tą ąžuolą išversti ir sudeginti.

"Bet žmonės tikėjo, jog jei kas tą ąžuolą kirviu palies, tai tas pats save nužudys. Todėl tamsuoliai manė, kad Dievas tą ąžuolą saugo, o kiti tikrino, jog velnias žmonėms galvas apsukęs. Gana to, jog niekas nedrįso ant to ąžuolo rankos pakelti, ir vyskupo įsakymas liko neišpildytas.

"Taigi, kunigaikštis Pociejus pats sirgdamas, pasiuntė į Panerio girią komisiją su kun. Juragu, Vilniaus oficialu priešakyje. Daug ten buvo jezuitų, dominikonų, bernardinų ir kitokių vienuolių, neskaitant pasauliečių ir beveik visi Vilniaus dvasininkai. Kas įsakytas, kas del smalsumo. Atvykome tatai į girią, o iš visos apielinkės buvo suvaryti žmoneliai, kiek tik jų buvo galima surinkti.

"Kun. Juragas atlaikė pamaldas ir savo pamoksle ragino išversti ąžuolą, kaipo pagonybės liekaną. Bet nei vienas prastuolis nenorėjo jo klausyti. Kai kunigas juos stūmė prie ąžuolo, tai kiekvienas šalinos. Tuomet jis atsikreipė į Vilniaus pilies viršininką, ragindamas duoti visiems pavyzdį. Bet viršininkas pamojo ranka ir nurodė į kun. Radvilą. Pastarąsis gi teisinosi, jog tai esąs dvasiškijos darbas.

"Taip stovėjom visi, kaip įkasti, besižvalgydami savo tarpe. Taip ir neatsirado nei vieno, kuris būt išdrįsęs pradėti kapoti tą šventą ąžuolą."

Taip nupasakoja įvykius anų laikų dvasiškis, kun. Kuncevičius. Bet tas medis buvo visgi nukirstas vėliau, 1760 metais, nakties laiku. Žmonės, sužinoję apie tai, baisiai sujudo ir laukė nelaimės visam kraštui. Toji nelaimė neužilgo atėjo. Lietuva ir pati Lenkija pateko Rusijos globon. Su ąžuolu, simboliškai griuvo ir pati valstybė. — J. Č.

Gražus Lietuviškas Vakarėlis

Lapkričio 22 d. vakare Aušros Vartų parapijos salėje, prie Oakley Ave. ir 23 Pl., Ateitininkų Draugovė rengia lietuvišką pramogos ir šokių vakarėlį.

Programoje bus linksma komedija, lietuvių tautiniai šokiai, žaidimai, dainos. Bus tikrai smagi, draugiška nuotaika —kviečiame visus. Tikietai 33 centai. — V.

Užsidarys Apie 1000 Tavernių Chicagoje

Atėjus laikui išimti naujus "laisnius" apie 1000 tavernių Chicagoje greičiausiai užsidarys del įvairių priežaščių. Iki šiam laikui Chicagoje buvo virš 8,000 užeigų.

Floridos Viešbūčiai Kariuomenei

Kadangi vis daugiau ir daugiau lavinama lakūnų, tai valdžia paėmė 334 viešbūčius Miami, Floridoj ir pavedė juos kariuomenės reikalams.

Motina Paliuosuota Už Sunaus Pavogimą

Mrs. Mynette Fasth, 32 metų amžiaus, pavogė savo sūnų Denis Spellum, nuo savo buvusio vyro Karl Spellum, Glencoe, Minn. Kadangi Minnesotos valstijos pareigūnai nesivarė apkaltinti motinos, teismas ją paliuosavo nuo bausmės už pavogimą savo sūnaus, kurį ji dabar turi pasiėmusi ir gyvena apsivedusi su kitu vyru.

Tyrinėtoja

Motina pasakoja dukteriai:

— Kai tavo vyras grįžta iš darbo, tai kiekvieną sykį ji pabučiuok, nes tuomet patirsi, ar jis gėrė, ar ne.

MODERNIŠKAI ĮRENGTA
Fotografavimo Studija
Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS
FOTOGRAFAS
3315 So. Halsted Street
Tel. YARds 1546

Englewood 5883-5840
P. CONRAD
FOTOGRAFAS
Dar gražiau, moderniškiau įrengta.
420 WEST 63RD STREET

M. J. KIRAS
Home Builders
Real Estate
NOTARY PUBLIC
INSURANCE OF ALL KINDS

3251 So. Halsted St.

MARGUTIS
"DIENŽODIS" LEIDŽIAMAS NUO 11 BALADŽIO, 1932
1450 Kil. — 10-TI METAI
WHFC
Sekmadieniais—1 val. popiet
Darbo Dienomis—9:30 v. v.
• PENKTADIENIAIS
• ŠEŠTADIENIAIS
7 val. vakare

AUTOMOBILISTAI!
KUOMET JUMS REIKALINGA:
Generators, Armatures, Sarter Armatures Pataisyti bei Iškeisti, Field Coils, Brušių, Bušingų ar kitų dalių del Generators
Kreipkitės pas Brolius Vaišvilus į
MID WEST ARMATURE SERVICE
813 West 35th Street — Phone Yards 6776

MATYKIT JUOKINGĄ IR LABAI ĮDOMŲ VEIKALĄ
VIENO VEIKSMO OPERETĖ
"MEILĖ BE PROTO"
Statoma
Sekmadien. Gruodžio-Dec. 6, 1942
DARIAUS-GIRĖNO SVETAINĖJ
4416 S. Western Ave.
Operetėj dalyvauja: p-lė Christina Mileriutė, Kazys Požerskis, Jonas Romanas, p-ni Ona Borchertienė, Juozas Uktveris ir kiti.
Muzikalę dalį tvarko p-ni S. Cherienė. Dainuos Merginų Choras, po Vadovyste A. Steponavičienės ir keli solistai.
PO KONCERTO — ŠOKIAI
Rengia ALT. Sandaros 100 Moterių Kuopa
Pradžia 6 val. vakare Įžanga 75 centai.

WINKLER FULLY AUTOMATIC STOKERS
"The Most Economical Heat in the World"
That is what you can tell all of your friends, too, when you have your home automatically heated with a Winkler Stoker. No more ashes to shake -- no more smoke or soot. No trips to the basement in the early morning. Most Winkler installations result in an immediate saving that more than pays for the stoker. Install in your present furnace.

Write for the Facts
RAY ALTER
3251 N. Western Ave. — Chicago, — Tel. BOUlevard 9406

Keletas Patarimų Chicagos Veikėjam

Amerikos Lietuviai Turi Išeiti į Platesnę Veikimo Dirvą

Teko pastebėti, jog šiam sekmadienyje Chicagos sandariečiai turės savo konferenciją Hamilton viešbutyje. Nežinau, ar aplinkybės leis man į ją nuvykti, ar ne. Todėl del visko norėčiau patiekti keletą savo pastabų apie tai, ką turėtų atlikti minėta konferencija.

Iki šiam laikui Amerikos lietuviai turėjo nemažai visokių pasitarimų ir suvažiavimų. Bet dauguma jų atėjo, praėjo nepalikdami didesnių pėdsakų. Suvažiavimų dalyviai manydavo, jog jų darbas ir pareigos užsibaigė su uždarymu susirinkimo. Tuom tarpu tikrieji darbai prasideda išvažinėjus namo, į savo kolonijas.

Chicaga yra didelis miestas; jame gyvena daugiau lietuvių, negu kur nors kitur. Čia yra nemažai pajėgų, išminties ir patyrimo. Chicagos lietuvių autoritetas dar tebestovi aukštai. Todel ką jūs pasakysit — mes klausysimiems ištemptom ausim; ką jūs pradėsite dirbti, mes atydžiai tėmysim.

Pažvelgę į šiandieninį mūsų visuomenišką gyvenimą pastebėsim daug visokių miglų, kuriose mes dažnai paklystam ir vienas kito nesusigaudom. Tos miglos — tai mažos vertės kivirčiai, asmeniškumai, pavydas ir susmulkėjimas. Per tas miglas mes nebeįstengiam matyti net pačios nepriklausomos, demokratinės Lietuvos.

Kaip nors tas miglas turime išsklaidyti, kad aukščiau mūsų galvų būtų skaistus, šviesus horizontas. Nuoširdus pavyzdys iš Chicagos lietuvių pusės daug prisidėtų prie prablaivinimo padangės ir nuraminimo lietuviškų širdžių. Kovas už laisvę, už atstatymą Lietuvos atskirkime nuo srovinių mažmožių. Kitaip mes visad painiosimes kaip zuikis, patekęs į žirnius.

Chicagiečiai ir čia gali būti tokio vieningumo ir patriotizmo atsteigėjais. Pradėkite jūs, o mes paseksime. Visiems nusibodo stagnacija ir tūpčiojimas vietoje. Amerikos lietuviai laukia didesnių ir našesnių darbų!

Yra dar ir kitų dalykų, kuriuos norėtusi iškelti aikštėn. Jie daugiau paliečia praktišką pusę. Daug sykių mes bandėm statyti palocius iš smėlio. Kitaip sakant — didelius dalykus norėjom sulipdyti iš nieko. Tas nepasisekė ir kaikurie tų projektų braižytojai ėmė skųstis, jog veikimas šiandieninėse aplinkybėse nėra įmanomas. Toji pesimizmo dvasia gana plačiai yra apėmusi mūsų išeiviją.

Tačiau iš praeities klaidų galime pasimokinti. Jei iki šiam laikui mes negalim pasigirti didesniais nuopelnais, tai ačiu tam, kad mes perdaug tikėjom į žodžių galybę, o permažai buvom apsirūpinę medžiaginiais ištekliais. Bile kokio darbo vykinimas reikalauja ir lėšų. Nėra pasaulyje tokio stebūkladario, kuris sukurtų ką nors iš nieko. Jei mes norime stipraus ir plataus veikimo, jei mes norime sušelpti tremtinius, gelbėti Lietuvai, būkime pasirengę aukoti centus ir dolerius. Kitos išeities nėra ir nebus.

Tokios tai yra mano bendros pastabos, kurias norėjau pareikšti Chicagiečių konferencijos išvakarėse. Kai kas gal jums pasirodys nuostabiai, kai kas sentimentaliai. Bet mums, Amerikos lietuviams, vis vien, reikėtų išeiti į platesnius darbo laukus vardan tų, kurie šiandie yra pavergti po nazių jungu ir vardan tų, kurie kovoja už visų tautų laisvę. Pavartojant Dr. V. Kudirkos žodžius, norėčiau pasakyti:

"Tai skambink 'Varpe'!
Tegul gaudims tavo
Išilgai, skersai eina per
Lietuvą!
Budink ir šauki griaudžiu
balsu savo,
O tas šaukimas perniek
tenežūna!"

P. Radžius.

Iš Sandaros Centro

Tulas laikas atgal gavome iš Worterio kuopos per jos iždin. p. A. Šablinską čekį sumoje 20 dol. kaipo pelną nuo likusio pikniko, rengto Sandaros Centro naudai ir J. Raukčio $1.60 už Sandarą. Didelis ačiu broliams worcesteriečiams už paramą.

Gautos narinės duoklės iš 24 kuopos, per jos sekr. p. Adomą Jezukevičių sekančiai:

John Rizel	$2.40
Mykolas Navickas	2.40
Pranas Bagužis	2.40
Jonas Voveris	1.60
Karolis Pigaga	1.60
Alek. Strumskis	1.40
Juozas Jencevičius	.60
Alek. Vaitkus	2.40
Mike Podžiunas	1.60
Viso	**$16.40**

Ačiu draugai sandariečiai.

Gavome $2.00 už "Sandaros" prenumeratą nuo p. K. Demikio iš New Britain, Conn.

Sandaros ilgametis skaitytojas p. Kazys Pašluosta iš Grand Rapids, Mich. rašo:

Šiuomi prisiunčia vieną dolerį už "Sandarą"; meldžiu pranešti ar aplaikėt.. Man būtų labai nuobodu be rimto laikraščio.

Atsinaujino Sandarą ir Wm. M. Kriaučialis, iš Torrington, Conn. prisiųsdamas $1.00.

Nauji skaitytojai: A. Meška, Valparaiso, Ind., Mrs. A. Jonas ir S. Jakubauskas, Chicago, Ill.

Kaip Kareiviai Pasistato Namukus iš Sniego

Amerikos kareiviai Alaskoje, kuriems tenka eiti sargybinių pareigas, yra išmokinti kaip pa sistatyti užūvėją, arba namuką iš sušalusio sniego. Išleistoje knygutėje nurodoma kaip tą pa daryti. Esą užtenka paprasto peilio, o jei to nėra, tai durtuvas gali pavaduoti.

Reikia išpiauti šmotus kieto sniego, 30 colių ilgio, 18 pločio ir 15 colių aukštumo. Paskiau tie blokai kraunami vienas ant kito, vis arčiau vidurio, kad stogas susieitų. Viršuje iškalama skylė ventiliacijai, o šone durys. Tarpai gi užkaišiojami sniegu. Toks namukas apsaugo nuo vėtrų ir jame galima miegoti.

Amerikiečių užimtose teritorijose šiaurinėj Afrikoj, 95 nuošimčiai gyventojų yra mahometonai.

Blind—Fights Axis

Charles A. Kime, a jig-builder in a Burbank, Calif., aviation plant, lost his sight in an accident. Now he is back at work in the same factory, and is pictured here installing rivet nuts for the de-icing boot on the leading edge of P-38 empennages.

Apie Tunisijos Šalį, Kur Dabar Yra Amerikos Kariuomenė

Tunisijos Karalius Bei Sidi Moncef Pacha

Iki šiam laikui Prancuzijos valdovai žiurėdavo su panieka į Tunisijos karalių Bei Sidi Moncef Pacha. Dabar, kuomet Amerikos kariuomenė užėmė Moroko ir Tunisiją, tai ponas Pacha juokiasi iš prancūzų, kad net jo barzda kratos.

Prancuzijos gubernatorius pa šalino daug žydų gydytojų iš Tunisijos, nes norėjo įtikti Hitleriui. Tokiam žydų paniekinimui labai priešinosi Sidi Moncef Pacha. Jisai net grūmojo, kad jeigu žydų persekiojimas nebus sulaikytas, jis pats važiuos pas Petain reikalauti pasiaiškinimo.

"Jeigu prancūzai nori praktikuoti Hitlerio metodą paniekinimui žydų, lai tą daro savo Prancūzijoj, bet ne čia Tunisijoj", pareiškė Bey Sidi Moncef Pacha.

Šis nuotikis įtempė nesusipratimo santykius tarp Prancūzijos ir Tunisijos valdovo Pacha. Kad užglostyti nesusipratimus tarp tų šalių, Petain pasiuntė admirolą Darlan.

Faktiškai, Bey Sidi Moncef Pacha turi visai mažai galės Tunisijos valdyme. Ten vyrauja prancūzai, tačiau jie (Pacha) turi didelės įtekmės tarp savo žmonių — arabų. Kada jisai pasirodo gatvėje su savo karieta, arabai kelia ovacijas ir jeigu prancūzas nenusiima kepurės prieš Pacha, tai patys arabai numeta ją nuo prancūzo galvos.

Sidi Moncef priima pasiuntinius su arabiškom ceremonijom. Jisai net neduoda bučiuoti savo rankos pavaldiniams, nes esą rankos nėra bučiavimui, bet darbui.

Bei Sidi Moncef Pacha žiuri skeptiškai į barzdų skutimą ir į moteris. Anot jo, žiurėjimas į moteris ir barzdos skutimas, yra laiko eikvojimas, o naudos iš to nėra.

Vyskupo Bučio Misija Sutinka Nemažai Kliučių Unijatų Tarpe

Kai Tikėjimo Reikalai Susimaišo Su Politika

Seni dalykai dažnai išlenda iš istorinių archyvų. Mūsų spau doje jau buvo minėta, jog popiežius paskyrė lietuvį vyskupą Praną Bučį globoti taip vadinamą rytų apeigų bažnyčią ir traukti pravoslavus po Vatikano priežiura. Bet toji politika sutinka stipraus pasipriešinimo iš ukrainiečių pusės, kurie mano, jog tai yra paprasta lenkinimo politika.

Kad suprasti visą dalyką, turime pažvelgti trupučiuką į praeitį. Kol Didžioji Lietuvos Kunigaikštija buvo nepriklausoma, tai joje lygias teises turėjo visi tikėjimai. Pravoslavai buvo lygiai taip pat geri, kaip ir katalikai. Bet kaip tik Lietuva susijungė su Lenkija, tai valdžia tuojau ėmė persekioti pravoslavus ir siaurinti jų teises.

1596 metais buvo išleistas dekretas, kad pravoslavai turi klausyti popiežiaus, nors jų tikėjimas ir apeigos pasiliktų tos pačios. Dalis paklausė ir jie pradėjo vadintis unijatais. Tai buvo daugiausiai ukrainiečiai iš rytinių dalių. Bet įkėlus koją į jų tarpą katalikybei, su ukrainiečiais ir baltgudžiais pasidarė tas pats kas ir su lietuviais — juos pagavo į globą lenkintojai ir daugelį nutautino.

Pačių ukrainiečių tarpe kilo nesusipratimai del religijos. Vieni buvo su popiežiu, kiti su pravoslavų patriarchais. Tas skaldė juos ir silpnino. Ginčiai tebesitęsia iki šiai dienai. Vyskupo Prano Bučio misija yra uždėti popiežiaus autoritetą ant likusiųjų baltgudžių ir ukrainiečių. Tačiau tieji bijosi, kad katalikybė jų galutinai neištautintų.

Lvovo metropolitas Šeptickas stoja už popiežių, bet kitas ukrainiečių metropolitas Palladius norėtų įsteigti nepriklausomą pravoslavų bažnytinę vyriausybę. Kas išeis laimėtoju šiose varžytinėse — sunku dabar pasakyti.

Rockfelerio Centras New Yorke

Rockefelerio Centras visiem yra gerai žinomas, tačiau mažai kas yra girdėjęs apie tos įstaigos vidų.

Rockefelerio Centro pastatymas kainavo $70,000,000. Jis faktinai priklauso Columbia Universitetui, nes po 87 metų, universitetas atsiims žemę ir triobesius ant jos.

2,600 žmonių dirba tame centre. Dvylika šimtų tarnautojų atvyksta į tą namą tarpe 8:30 ir 9:05 valandos iš ryto. Šešiasdešimtas nuošimtis jų yra vyrai. Centras turi 198 elevatorius. Jie perveža 230,000 žmonių į dieną. Elevatorių operavimas kainuoja $500,000 į metus. Tame centre yra dvidešimts du restoranai ir trylika mokyklų. Yra 22,000 telefonų; tiek kiek jų turi Peru valstybė, Pietų Amerikoj. Suvartojamu garu apšildymui Rockefelerio Centro greitąsis traukinys iš New Yorko į Chicagą ir atgal padarytų 163 "tripus".

Ispanijoj ištekėjusi moteriškė gali pasilaikyti merginos pavardę ir perduoti ją savo vaikams.

Trumpos Pastabėlės

Sandariečių emblemoje matome Žirgvaikį, o dirviečių emblemoje asilą. Šis asilas nuolat bando pajuokti žirgvaikį, del to, kad pastarojo ausys, palyginamai, daug mažesnės už asilo.

Mano supratimu, veltui asilas didžiuojasi savo didelėmis ausimis. Šiandiena gyvename moderniškame amžiuje, kuriame protas lošia svarbesnę rolę, negu ausys.

Tulas "žurnalistas", arba kaip jį kiti vadina — "trijų pėdų milžinas", taip sukiaulėjo, kad jam net ir senberniai užmina ant uodegos.

Bestijos, tie senberniai! Jie mano esą geresni už bevaisius vedusius...

Vienas lietuviško laikraščio red. nemato nieko pasaulyje baisesnio už socialistus. Jis pagatavas prakeikti ir geriausį lietuvį, jeigu gyvena tam pačiam mieste, kur ir socialistas.

Gi kitas — labai įtužęs ant Smetonos. Jis net prisibijo, kad prez. Smetona, gyvendamas Cle velande, nesugriautų Amerikoj ir Anglijoj demokratijos ir kad nesufašistintų prez. Roosevelto, Churchill'io, o gal dar net ir Juozapo Stalino.

Blogai su tais žmonėmis, kurie įsikalba sau kokią nors ligą.

— Kamarotas.

Nepaprastas Bankietas

Žinomas amerikiečiu o rašytojas Edgar Wilson Nye to. Sakviestas kalbėti vienam bankiete. Vos pradėjo jis kalbą, kaip kitam stalo gale pasigirdo kito asmens plepalai ir juokavimai.

Tuomet rašytojas nutraukęs savo kalbą pastebėjo: "Norėčiau padėkoti bankieto rengėjams už taip nuostabų sutvarkymą, kad abiejuose stalo galuose yra po vieną kalbėtoją

Viena mylia jūrose turi 6,080 pėdų; amerikoniška mylia turi 5,280 pėdų.

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI — BIZNIERIAI

Tel. YARds
Aleksa Bakery
J. Aleksa, Sav.
3339 S. Morgan St.
Geriausios Lietuviškos Plikytos Ir Rupios Duonos Kepykla

Tel. LAFayette 3171
Peoples Furniture Co.
M. T. Kezas, Ved.
4179-83 Archer Ave.
Jus Galite Gauti Viską Kas Tik Rtikalinga del Namų—Rakandų

YARds 3599
Piwaronas Baking Co.
D. Pivarunas, Sav.
4622 S. Marshfield Ave.
Kepėjai "The Winner" Duonos Taip Pat Ruginės—Lietuviškos

Tel. VICtory 4226
Progress Furniture Co
J. A. Krukas Ved.
3222-24-26 S. Halsted St.
Rakandai, Pečiai, Radios, Vaikam Rakandai — Viskas Del Namų

YARds 5654
European Style Bakery
J. Bartash, Sav.
841 W. 33rd Street
Kepėjai Skanios Lietuviškos Juodos Duonos

Tel. SEEly 8760
Roosevelt Furnit. Co.
Jovarauskas ir Bertulis Sav.
2310 W. Roosevelt Rd.
Visokie Namams Reikmenys — RAKANDAI —

HEALTHY FOOD
Restaurant
Joe. ir Julia Malonis Sav.
3206 S. Halsted St.
Lietuviški - Amerikoniški Valgiai Mandagus Patarnavimas

Leonas Getautas
Muzikos Krautuvė
755 W. 32rd Street
Specialistas Įvairiausių Dailydystės Darbų

Help Win the War with the Money You Save

Of course freedom is expensive. The highest price tags are always attached to the most precious items. And the cost of human liberty in blood and treasure is a staggering one. But to be able to speak and pray and think and vote the way we wish—did you ever hear anyone question the cost?

Some Americans are paying the cost with their lives. Others are buying as many Defense Stamps and Bonds as they possibly can—every day. Are you doing your share?

PASKOLOS DAROMOS
ANT PIRMŲ MORGIČIŲ
GREITAI IR PIGIAI
MĖNESINIAIS ATMOKĖJIMAIS

MUTUAL FEDERAL

Savings and Loan Association
OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
Telefonas
Canal 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS
Sekretorius

Nebus Niekur Taip Patogu Kaip Po Savo Stogu

JEI TAMSTOS MANOTE STATYTI SAU NAMĄ, PASIRINKTOJ APYLINKĖJ, TAI LEISKITE KAD SUTEIKTI JUMS KELETĄ PATARIMŲ IR PASIŪLĖMŲ.

DABAR YRA LAIKAS PRADĖTI DARBĄ IR ĮSIGYTI TOKĮ NAMĄ, APIE KURĮ JUS NUOLAT SVAJOJAT. ATVAŽIUOKIT PAS MANE Į OFISĄ IR AŠ JUMS PARODYSIU UŽBAIGTUS NAMUS, KURIE JUMS PATIKS IR BUS LABAI PRIEINAMI.

John Pakel
GENERAL BUILDING CONTRACTOR
6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

Visokie Nuotikiai Iš Pietų Amer. Lietuvių Gyvenimo

Poetas Biznieriauja

Poetas Kostas Činčikas—lietuvis, paskutiniu laiku redagavęs Sao Paulo mieste ėjusį savaitraštį "Lietuvą" ir ten išleidas dvi poezijos knygas, pastaruoju laiku dirba viename lietuviškame "Hotel Des Viejantes" viešbutyje.

Sakosi, kad tas darbas jam tinkąs, tik trukstą laiko eilėraščius kūrti.

Brazilijoj Lietuviai "Kultūrėja"

Pernai, t. y., 1941 m. Brazilijos valdžiai išleidus svetimšaliams varžyti įstatymus ir uždraudus spaudą bei betkokį veikimą, lietuviška Brazilijos padangė aptemo. Visi laikraščiai bei spauda liko uždaryta. Šiek tiek veikia tik kai kurios dar organizacijos, k. a.: R. K. L. Bendruomenė su savo chorų — "Vyčiais", Brazilijos Lietuvių Sąjunga, kuri, be kitko, išlaiko kelias lietuviškas mokyklas ir retkarčiais surengia mokyklų naudai vaidinimus.

"Aktyviausia" iš visų šių lietuviškų organizacijų pasirodė "L. M. M. R. Rytas", kurio iniciatyva šiuosmet kovo mėn. buvo surengtas toks vaidinimas, kokio gal nuo Kristaus gimimo nebuvo vaidinta nė vienoje pasaulio šalyje. Publikoje dalyvaujant mažamečiams ir vaikams, buvo rodoma kažkokios komedijos ar tragedijos dviejų asmenų lytinis aktas. Tokia pornografijos scena pasišlykštėjo visi dalyviai. Tai bent kultūrėjame!

Pabrango Maisto Produktai

Sao Paulo mieste ir visoj Brazilijoj žymiai pabrango maisto produktai, o ypač techniški išdirbiniai. Šiomis dienomis jau čiama didelė stoka benzino, žibalo ir aliejaus. Privačiams automobilių savininkams parduodama tik po penkis litrus per dieną, o sunkiesiems karams—po 15 litrų.

Savanoriai į Angliją

Iš visos Brazilijos teritorijos daug lenkų vyksta savanoriais į Angliją kariauti prieš vokiečius. Čia lenkų konsulatuose suregistravo visus lenkų piliečius nuo 17 ligi 42 metų amžiaus. Sako, kad greitu laiku užregistruotieji vyrai bus mobilizuoti karui. Kai kurie, kitos nuomonės, žada slapta išvažiuoti į sertonus, kur dar nepasiekė braziliškos cilizacijos pėdsakai, ir ten išvengti karo prievolės.

Greitai Užmiršta Savo Kalbą

Žūstanti kalonija. Šiuo vardu tikrai galima pavadinti Brazilijos lietuvių koloniją, kurios nariai — lietuviai metai po metų baigia ištautėti. Nė vienoje pasaulio šalyje mūsų broliai nėra tiek išglebę, kiek Brazilijoj. Vyrai per dienas ir naktis girtuokliauja, o moterys "bišiais" pralošia paskutinius pinigus.

Retą Brazilijoj rasime lietuvių šeimą, kuri nebūtų persiskyrusi, iškrikusi. Vyrai žmonas, o žmonos vyrus keičia lyg čigonai arklius. Retas tėvas bei motina kalba į savo vaikus lietuviškai — dauguma vis portugališkai. Gal dėl to čia taip yra, kad dauguma mūsų kolonijos narių atvyko beraščiai, nesusipratėliai. — C. K.

MOKSLAS VOKIEČIŲ KONTROLĖJ

"Kauener Zeitung" žiniomis, prie vokiečių reicho komisaria to "Ostlande" sudaryta tam tikra "mokslo taryba", kuri susidės iš vokiečių administracijos valdininkų. Jos būstinė bus Rygoje. Tarybos uždaviniai apibudinti gana miglotai.

Esą, ji vadovausianti mokslininkams tyrimams. Tačiau būdinga, kad ji prižiurės ir "universitetų bei institutų atliekamą tyrimo darbą.

Vai Tu Žirge, Žirge

Vai tu žirge, žirge,
Žirge juodbėrėli,
Vai ko nesužvengei
Vėlai vakarėlį.
Ryt anksti rytelį,
Į kelionę josim,
Lygiajam laukely
Į karužę stosim.
Sužvangės kardeliai,
Sudundės laukeliai,
Susiūbuos giružė
Ant aukšto kalnelio.
Ten žvengsi, žirgeli,
Žirge, juodbėrėli,
Parneš liūdną žinią
Senąjai močiutei.
O dabar nežvengki
Tėvelio stonelėj,
Negriaudink močiutės
Aukštajam svirnely.

— Liaudies Daina.

Sudegė Ūkininko Triobos

Lietuva. — Gudausko ūkyje, Remžinčių kaime, kilo gaisras. Sudegė šio ūkininko tvartai ir javams bei pašarui skirtos daržinės. Ugnyje žuvo ir ūkio padargai. Gaisras kilo iš negyvenamojo namo.

Darbas

—Man reikalingas žmogus, kuris mokėtų krauti silkes į statines. Ar tamsta turi patyrimo?

— Užtektinai. Dešimtį metų tarnavau autobuso konduktoriu.

Save Beet Crop

Here J. E. Smith, bank vice president, and a bank employee are engaged picking and topping beets as volunteer laborers in the San Lorenzi, Calif., beet fields, to help save the crop.

Jeigu Rimti Žmonės Butų Klausę Papugų

Kaip Buvo Papirkti Prancūzų Komunistai

Komunistai pereitą vasarą ir rudenį varė kvailą propogandą po obalsiu "antras frontas — nevilkinant". Tie patys komunistai, iki birželio 22, 1941, šaukė, kad "The Yanks Are not Coming", organizavo streikus, kad sulaikyti ginklų dirbimą ir pagelbėti Hitleriui laimėti karą.

Komunistai laikė už didvyrį, baršką senatorių Burton Wheeler iš Montana ir senatorių Pappy O'Daniel, Texas valstijos kalnų padaužą, kurie visomis jėgomis stengėsi trukdyti Amerikos apsiginklavimui.

Tačiau Amerikos karo žinovai su prezidentu Rooseveltu priešakyje neklausė rėksnių patarimų. Jie tyliai ir apgalvotai darė karo planus, kaip geriau ir pasekmingiau būtų galima ne tik apsiginti nuo priešo, bet ir suduoti jam mirtiną smūgį.

Planą, puolimui priešo per Afriką paruošė prezidentas Rooseveltas po to, kai japonai veidmainingai užpuolė šią šalį Havajų salose.

Išvijimas priešo iš Afrikos atidaro trumpesnį kelią netik į Aziją, bet ir į Rusiją, sutrumpindamas laiką vienu trečdaliu.

Pirmiau, vežant ginklus į Rusiją aplink Afriką, kelionė truko 3 mėnesius, dabar ji truks tik mėnesį.

Jeigu Amerikos ir Anglijos karo strategai būtų paklausę komunistų ir kitų buvusių Hitlerio agentų atidaryti "antrą frontą", kur tie rėksniai norėjo, tai mūsų šalis būtų turėjusi nepaprastai didelių nuostolių ir karo vedimą būtų padarę daug sunkesniu.

Komunistai ir kiti prezidento Roosevelto administracijos priešai varė tokią pat propogandą karo klausime, kaip jų (komunistų) sėbrai varė Prancūzijoje prieš pradžią šio karo.

Nuo 1935 metų, Prancūzijos ir Amerikos komunistai pradėjo varyti Hitlerio propogandą už "nusiginklavimą", šaukdami, kad Amerikos Wall Strytis su prezidentu Rooseveltu priešaky nori įtraukti Ameriką į karą del imperialistinių tikslų ir tt.

Kodėl komunistai varė tokią propogandą? Delto, kad komunistų vadas Jacques Doriot, Prancūzijoje, gavo nuo Hitlerio šimtą penkiasdešimts milionų frankų platinimui nazių propagandos. Matote kur slepiasi komunistų patriotizmas. Už pinigus jie pakeitė savo kailį ir klausė "vadų", kurie sėdėjo Prancuzijoje ir tarnavo Hitleriui. Dėka tų milionų frankų, Stalinas buvo padaręs bendrą frontą su Hitleriu prieš demokratijas. — V. Palukaitis.

Moroko Šalis, Kuri Dabar Pateko Amerikiečių Karo Kontrolei

Istorišku žvilgsniu, Moroco šalis, Šiaurės Afrikoj, yra rasių mišinys. Ten rasime finikiečių, graikų, romėnų, vakarinių gothų, žydų ir kitų rasių. Romėnai tą vietą vadino Mauretania. Amerikos archeologai, kasinėdami, atrado kaulus prieš istorinio žmogaus.

Moroko šalis buvo arena karų tarp daugelio tautų. Nei viena šalis nepajėgė ir negalėjo galutinai užkariauti šią šalį. Arabų kariuomenė po vodovyste Tarik, buvo laikinai užkariavus Moroko. Bet galutinai jos pavergti negalėjo.

Turkijos sultonai keletą šimtmečių kariavo su Rif ir Sus giminėmis, tačiau ir jų pasekmės buvo nekokios. Jie laikinai buvo pagrobę Moroko ir taksavimo tikslais padalino tą šalį į dvi dalis. Viena vadinosi Bled-Makzen, kita—Bled-Siba. Pirmosios srities žmonės gyveno pakalnėse ir kalnų slėniuose; iš jų galėjo šiek tiek taksų išrinkti. Tačiau antrosios — Bled-Siba žmonės gyveno kaipo klajūnai; iš jų negalėjo išrinkti taksų arba juos galutinai užkariauti.

1934 metuose, po 27 metų karo su Morokiečiais, Prancūzija šiaip taip įvedė tvarką. Tačiaus morokiečiai visuomet iš pasalų užpuldavo Prancūzijos pareigūnus ir juos naikindavo.

Prancuzijos Moroko, kur dabar yra Amerikos kariuomenė, formaliai buvo po Sultono valdžia. Tačiau visi šalies patvarkymai, įstatymai, turėjo būti po priežiura Prancuzijos atstovo.

Amerikos ir Anglijos piliečių tie įstatymai nelietė, nes jie buvo po kontrole savo įstatymų ir patvarkymo.

Morockos sultonų valdžia buvo kontroliuojama vietinių vadų, kurie yra turtingi ir net daug galingesni už patį sultoną.

Kai Prancuzija pasidavė Hitleriui, tai vokiečiai pavergė ir Prancuzijos Moroko šalį. Fašistų priešai, kurie buvo atbėgę į Moroko pasislėpti nuo Hitlerio teroro, buvo išduoti Hitleriui. Net ir vedamas gelžkelis, žinomas kaipo Trans-Sahara, buvo priežiuroje Hitlerio agentų. Hitlerio priešai buvo pristatyti dirbti prie šio gelžkelio. Darbo sąlygos ten buvo baisios; daug darbininkų mirė nuo nepakeliamų darbo sąlygų.

Dėka Amerikos Prezidento Roosevelto strategijai, sąlygos pasikeitė. Šis karo žygis Afrikos Morokoje davė mirtiną smūgį Hitlerio agentams ir jo karo mašinai. —P. Puodžiunas.

Nežino Kaip

Vienas farmeris niekaip negalėjo pavaryti savo dviejų mulų. Jam bevargstant lauke, pasirodė kunigas. Pribėgęs prie jo farmeris klausia:

— Kaip tik man tamsta reikalingas. Pasakyk kokiu būdu Nojus įvarė tuos gyvūnus į arką?

Didžiausi šalčiai būna Verchojanske, Sibirijoj. Jie siekia 90 laipsnių žemiau zero.

YOUTH'S CORNER

LUC NOTES

After an absence of more than a year, I'm happy to resume this column. The fault for this break in weekly articles lies with this correspondent who has been living in various parts of the state of Illinois.

You are all invited to the Lithuanian University Club's card and bunco party on Sunday, the 29th of November. Come, bring your friends, and have an afternoon of home-like entertainment. We'll be proud to greet you at 4:00 P. M. at 6924 S. Western Ave. The cost will be only 40 cents.

Next week watch for an announcment of our new all girl excecutive committee.

— Halen Slakis.

HE HAD EXPERIENCE

An aged safeblower had taken a handsome apprentice. On their first job he instructed the lad to hold a candle at a certain angle while he fingered the combination. The boy's had shook. Angrily the old safecracker looked up and stormed: "What's the matter with you, kid? Do I have to give you lessons in how to hold a candle?"

"Don't bother," retorted the youngster loftily. "I used to be an altar boy."

HE DONE PLENTY!

President Roosevelt likes to relate this story:

A couple of Negroes were walking down Pennsylvania ave. when they were startled by the scream of police sirens and the roar of eight motorcycles preceding a long black car. In wonderment one of the Negroes, impressed with number of policemen, asked his companion, "Who is it?"

Why, you ignoramus," said his companion, "dat's president of the United States."

"Yeah?" said the first Negro. "What's he done?"

Benjamin Franklin's mother-in-law is said to have hesitated at letting her daughter marry a printer. There were two printing offices in the United States already. She was dubious about the country being able to support a third.

The billion dollar paper industry of America owes its modern development to an insect. Frederick Keller, inventor of the paper pulp machinery, first wached a wasp chew wood into pulp and spread the paste to dry.

The Waldorf Astoria in New York has two floors strictly for South Americans, where all waiters and maid speak Spanish or Portuguese.

Georgetown is a part of Washington. Its separate government was abolished by an act of Congress in 1871.

J. HERTMANAVIČIUS
Insurance — Notary Public
Apdraudžia namus, rakandus, biznius, langus, automobilius ir tt.
Padaro Kontraktus, Morgičius, Leasus ir tt.
840 W. 33rd Street
Chicago, Illinois
Phone Yards 4789

Phone Virginia 9493 Moterims Trečiadienį
SOUTH PAULINA
RUSSIAN TURKISH BATHS
ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ
Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambarėliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos
ELEKTRIKINIS GYDYMAS
Mineralinės, sulferinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.
1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUSIES NAMUS—
DIDELIUS IR MAŽUS.
Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny.
Kreipkitės Prie Musų Del Apskaitliavimų ir Kitokių Informacijų.
B. R. PIETKIEWICZ & CO.
CONTRACTORS
REAL ESTATE
2555 W. 47th St.

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI ir AMERIKONIŠKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU.
MANDAGUS PATARNAVIMAS.
P. Balčiunas ir M. Kovarski, Sav.

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ
STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI
ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!
NAUDOKITE PROGĄ DABARTINĖMS ŽEMOMS NUOŠIMČIO RATOMS.
BE CAREFUL WITH THAT RENT MONEY
Compare our home loan plan with all others
...it will provide a debt-free home with our home-financing plan!
TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!
TAUPYKITE musų įstaigoje. Jusų indėliai rupestingai globojami ir ligi $5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3½%. Jusų pinigai išmokami ant pareikalavimo.
SENIAUSIA IR ŽYMIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA
— 46 Metai Sekmingo Patarnavimo! —
KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y 3236 SO. HALSTED ST.

VIETA, KUR CHICAGOS LIETUVIAI PERKA SAU ANGLIS

Mes užlaikom tik geriausios rušies anglis ir turim didelį pasirinkimą. Kainos labai prieinamos; užganėdinimas užtikrintas.
Vilija Coal Co.
3700 So. Spaulding Ave. :: Chicago, Ill.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA.
Tel. Lafayette 2584.

Leo Norkus, Jr.
AMBROSIA & NECTAR
Beer Distributor

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino—NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rušies produktų.
Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.
2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

Alp 2630

Chicagoje

Pardavė Egipto Karaliui Pinigų Kolekciją Už $9,705

Senų pinigų rinkėjas ir rakandų dirbtuvės savininkas, lietuvis Frank Smith šiomis dienomis gavo iš Egipto karaliaus užsakymą prisiųsti jam kelias retenybes monetuose, kuriuos kainuoja $9,705.

Šios transakcijos sutarčiai pasirašyti p- F. Smith buvo nukęs į Washingtono, D. C. kur minėto karaliaus yra atstovas. Amerikos ambasadorius Steinhard sutiko nuvežti siuntinį tiesiai į Egiptą. Taigi mūsų tautiečiai taip pasigarsino, kad su jais turi reikalų net tolimu šalių karaliai.

Lankėsi J. Petrauskas. Iš Clevelando

Pradžioj šios savaitės iš Clevelando automobiliu buvo atvykęs "Sandaros" skaitytojas J. Petrauskas išlydėti į kariuomenę savo draugą P. Baltrėną.

Jurininkas B. Pauga Pirko už $500 Karo Bonų

Šiomis dienomis į Mutual Federal Savings and Loan Ass'n, 2202 W. Cermak Road užėjo jureivis B. Pauga, 5934 S. Richmond Ave. ir nusipirko už $500 karo bondsų. Dalį pinigų jis turėjo iš pirmiau, o kitus sutaupė tarnaudamas laivyne.

Kazys Jucius Prisiuntė Pirmą Laišką Iš Armijos

Neseniai išvykęs kariuomenėn Kazys Jucius prisiuntė savo draugui Justinui Chiliauskui tokio turinio laišką:

"Gyvenimas armijoj yra štai koks: šie tiek yra ilgu persiskyrus su Chicagos draugais ir pažįstamais, bet armijoj nėra bloga. Valgis yra geras ir 3 kartus į dieną. Valgai kiek tik nori ir ką nori. Ant stalų pridėta orendžių, obuolių. Į lėkštę prideda perdaug ir aš pasakiau, kad man nedėtų tiek daug, nes negaliu suvalgyti.

Pas mus, Oregon valstijoj, oras gražus. Šiandie saulė matytis iš kalnų. Sekmadienyje galim daryti ką norim. Vieni žaidžia kauliukais, kiti skaito laikraščius, arba eina į bažnyčią. Vakarais nueinam į "movies". Nuėjus už bloko ar dviejų galime išsigerti ir alaus."

Du Svarbus Įvykiai Juozo Margerio Gyvenime

Veiklus Bridgeporto lietuvių tarpe Juozas Margeris, 3227 S. Lituanica Ave. vieną tą pačią dieną įsirašė į laivyną ir tapo "grand-pa". Jis tarnavo laivyne ir pereitam kare.

Jo duktė, Mrs. Betty Breske gyvena Milwaukee ir ji susilaukė dukters. P-nas J. Margeris neseniai užbaigė pagelbinės policijos kursus, drauge su bloko kapitonu G. Wicker.

Išleistuvės Vytautui Uzniui

Pereitam pirmadieny, p-nios Dambrauskienės namuose, 3232 S. Emerald Ave. buvo surengtos širdingos išleistuvės vykstančiam į kariuomenę Vytautui Uzniui. Dalyvavo daug jo draugų, kurie išreiškė jam širdingiausius linkėjimu.

Šis Bei Tas Iš Lietuvių Gyvenimo Mount Greenwood, Ill.

19-to Wardo Lietuvių Demokratų Kliubo susirinkimas įvyks sekmadienį, 3240 W. 111 St. Bus pasitarta ką darysime toliau po rinkimų.

Iš šios nedidelės kolonijos apie 15 lietuvių jau tarnauja kariuomenėj. Tarpe jų yra keletas SLA. kuopos darbuotojų. B. S. Jurėnas, buvęs kuopos sekretorius, o dabar leitenantas. Kitas narys P. Budrys yra seržantu. Dr. T. Sukys pasiekė Anglija.

Laimingas

— Į jį buvo paleista dvidešimts šūvių, bet laimei tik vienas pasirodė mirtinas.

Ji Neužilgo Išvyksta Į Kariuomenę

P-LĖ M. BERNOTAITĖ

Daug pasidarbavus Chicagos lietuvių jaunimo tarpe ir buv. "Birutės" choro pirmininkė, p-lė M. Bernotaitė greitu laiku išvyks į moterių pagelbinę kariuomenę. Pereitam trečiadieny ji priėmė priesaiką, perėjusi visokias egzaminacijas.

Taigi ateinančiam šeštadieny, lapkričio 28 dieną ruošiamos jai išleistuvės Sandaros svetainėj. Visi kviečiami dalyvauti ir palinkėti jai pasekmingos tarnybos Dėdės Samo kariškoj uniformoj.

P-nai J. ir A. Venckai Džiaugiasi Naujagimiu

P-nai Juozas ir Aldona Venckai, Mt. Greenwood, Ill. davė savo naujagimiui sūnui vardą Mykolas. Tai yra vardas p-nios A. Venckienė tėvo M. Narvido, žinomo mūsų visuomenės veikėjo.

Sandaros Moterių 100 Kuopos Svarbus Susirinkimas

Šiam trečiadieny, p-nų Geo. Borchertų namuose, 10546 So. Artesian Ave. įvyks Sandaros moterių 100 kuopos Susirinkimas. Pradžia 8 val. vakare.

Visos narės prašomos dalyvauti, nes bus extra svarbių reikalų. — **Valdyba.**

Debesys ir migla yra vienas ir tas pats. Tik debesys esti toliau nuo žemės.

Rytoj Įvyksta Konferencija Hamilton Viešbutyje

Bus Aptarta Visa Eilė Svarbių Klausimų

Konferencijos Pradžia Lygiai 2 val. po Pietų

Rytoj, sekmadieny, lapkričio 22 dieną, mūsų veikėjai yra kviečiami susirinkti antrą valandą po pietų Hamilton viešbutyje, prie Dearborn ir Madison gatvių, vidurmiestyje. Tai bus nepaprastas susirinkimas aptarimui svarbiųjų klausimų ir padarymui nuosprendžių.

Lietuvos konsulas Chicagoje, p. P. Daužvardis praneš įdomių žinių apie Lietuvą ir jos pastangas atgauti nepriklausomybę. Bus svarstomos priemonės stipresniam mūsų prisidėjimui prie laimėjimo šio karo; bus rišamas Amerikos lietuvių kooperavimo klausimas ir atrėmimas priešingos lietuviams propogandos. Žodžiu, reikalų yra daug ir laikas jau pradėti jais rūpintis, susibūrus visiems į krūvą.

Ši konferencija yra ypatingai svarbi ir kiekvienas mūsų darbuotojas yra raginamas joje dalyvauti. Nesivėluokit, nes kaip minėjom, pradžia yra 2 val. po pietų. — **Rengimo.**

Kaip Vienas Chicagietis Už Pietus Užmokėjo $18.00

Aplankė Sūnų. "Dylerio Svajonės". "Mizurs Steikai"

Šiomis dienomis vienas iš stambesnių lietuviškų biznierių Chicagoje nutarė aplankyti savo sūnų, kuris treiniruojasi Camp Crowder, Mo. Kadangi kelionė yra tolima ir nuobodi, tai jis pasikvietė savo draugą "dylerį" sykiu važiuoti, kuris su mielu noru sutiko, nes buvo gidėjęs, kad kareivinėse vizitorius priima labai gražiai ir mandagiai, ir žymesnius asmenis dargi ir su ceremonijomis pasitinka. Pilnas tokių svajonių mūsų "dyleris" įsivaizdavo kaip juos pasitiks su "pulkava" muzika ar tam tikras komitetas, ir kaip vaišins.

Atvažiavus į "Kempę" visos svajonės sprogo kaip muilo burbulas, nes nieko panašaus nerado, nei "pulkavos" muzikos, nei komiteto ir jokio vaišinimo.

Susiradęs biznierius savo sūnų ir "dyleris" draugą leidosi apžiurėti Ozarks kalnus ir šiaip įdomesnes vietas. Gerai išalkę sustojo privatiškoje valgykloje užkąst. Kaip ir paprastai ir čionais tarnautojos mandagios ir prižiūri, kad "kostumeriai" gautų tą ko jie reikalauja, bet pirmiausia atkreipia atydą į kareivius ir gavus jų užsakymą del maisto, paklausė ir mudu dviejų tautiečių — ką jie valgys.

Mūsų biznierius patyręs ir praktiškas žmogus užsisakė sau paprastą vakarienę, bet musų "dyleris" tuomi neužsiganėdino ir norėdamas pasirodyt, kad jis yra iš didelio miesto — Chicagos ir "suprantantis biznį" pareikalavo sau steiko, kad būtų 4 colių storio ir apie 12 colių ilgio. Praslinkus porai valandų steiką atnešė ir padėjo ant stalo su "ceremonijomis".

Žinovas tvirtina, kad tas steikas galėjo sverti apie 8 svarus. "Dyleris" jokiu būdu negalėjo suvalgyti ir likusią steiko dalį parsivežė į Chicagą, kur pasikvietęs į talką dar 4 vyrus turėjo skanius pietus. "Dyleris" aiškina, kad "Mizurės" steikai yra geri, tiktai perbrangūs, nes jam kainavo tas steikas $18.05.

— **Žinantis.**

Pirmutinė pasaulinė paroda įvyko Kristaliniame Palociuje Londone 1851 metais. Antroji buvo Paryžiuje 1855 m.

P-NI J. GULBINIENĖ GERAI PASIŽYMI

Šioj savaitėj mūsų žinoma darbuotoja p-ni J. Gulbinienė vėl prisiuntė du naujus prenumeratus "Sandarai". Ji užrašė laikraštį p. A. Jonui, 6825 So. Maplewood Ave. ir p. S. Jokubauskui, 2046 W. La Moyne Ave. Taigi p-ni J. Gulbinienė pasekmingai atlieka vieną svarbesnių dalykų — lietuviškos spaudos platinimą.

PRANEŠIMAS

Visiems Lietuvių Katalikų Tautinės Bažnyčios nariams, draugams ir abelnai visuomenei. Šį sekmadienį, lapkričio (November) 22, 1942, 3:00 val. po pietų, Mildos Salėje, 3142 So. Halsted St., įvyks atmokėjimas aukavusiems, kurie reikalaus iš kun. S. Linkaus ir komiteto.

Pranešimas yra del visų.

— **Kun. S. Linkus.**

Turtingiausiu prezidentu Suvienytose Valst. buvo George Washington, kuris mirdamas paliko $5,300,000 turto.

Dr. Margeris
3325 S. Halsted St.
Valandos: nuo 10 ri iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARds 7299

Tel. LAFayette 7020
DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Rezidencija ir Ofisas
3417 S. Halsted Street
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.
Nedėliomis pagal Sutartį

DR. KARL NURKAITIS
(NURKAITIS)
LIETUVIS DAKTARAS
Aptometristas
Pritaiko atsakomingai akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų Išmokėjimų
3241 S. Halsted St.
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepia — Šauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Pirm., Antr. Ketvirt. 6—9 vakare
Penkt. ir Šešt. 8:30—9:30 vakare
Nedėliomis pagal Susitarimą

Phone Calumet 7358
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 South Halsted Street

LIETUVIAI DAKTARAI
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniai: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniai: 11 iki 12
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
744 W. 35th Street

Dr. J. J. Simkus
DENTIST
1821 So. Halsted Street
Canal 0257
Tues., Thurs., Fri.
6322 So. Western Ave.
Mon., Wed., Sat.
Hemlock 6117
CHICAGO, ILL.

Tel. Pullman 1193 ir 8277
I. E. MAKARAS M. D.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
10758 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Victory 1522
DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

Ofiso Tel. Victory 3587
DR. J. P. POSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 dieną ir — 7 iki 9 vak.
Išskyrus Antr-nio ir Ketvirt. vak.
Rez. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 3 iki 6 vakare
Antradieniais ir Šešt. 3 iki 9 vak.

Tel. Canal 0257
Dr. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytais
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

Phone REPublic 2266
Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
2420 W. Marquette Rd
Arti Western Ave.

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. Californija Av.
Telefonas Republic 7869

YARds 4787
DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Namų Tel: Prospect 1930

Phone VICtory 2514
Dr. A. J. Zimontas
Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 So. Halsted St.

YARds 2246
DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

Phone YARds 5921
Rez. Tel. KENwood 5107
DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8 v.v.
Nedėldieniais pagal sutartį.

Phone HEMlock 2061
DR. JOSEPH KELLA
DENTISTAS
6558 S. Western Ave.
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 8 vakaro
Nedėliomis pagal Sutartį

WHOLESALE

W. KANTER, Sav.

LIQUOR ĮSTAIGA
Geriausios Rūšies Degtinė ir Vynai
Išvežiojame po visą Chicagą
REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ

MUTUAL LIQUOR CO.
4707 So. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0014

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Tel. Yards 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Ave.
Tel. LAFayette 0727
DYKAI Koplyčios visose Chicagos dalyse

Radio Programas nuo 8:00 iki 8:30 val. ketvirtadienio vakare iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
— NARIAI —
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

A. M. PHILLIPS
3307 So. Lituanica Ave. Phone Yards 4908

J. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone CANAL 2515
SKYRIUS: 42-44 E. 108th St. Phone Pullman 1270

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YARds 1419

J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKA ir J. EVANAUSKAS
3319 So. Lituanica Ave. Phone Yards 1138

LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9661

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. YARds 1829
Pritaiko Akinius.
Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

ADVOKATAI

Phone Boulevard 3697
LEON S. MIKELONS
LIETUVIS ADVOKATAS
3317 So. Halsted St.
Chicago, Illnois

ANTHONY A. OLIS
ADVOKATAS
134 N. La Salle St., Suite 1308
Ketvirtadienio Vakarais
Margučio Ofise
6755 S. Western Ave.
Tel. Grovehill 2242

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)
Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5
Vakarais: Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios 6 iki 9
Telefonas Canal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600